

სს “ზირაათ ბანკი საქართველო”

ფინანსური ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
და
დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა.....	3
ფინანსური ანგარიშგებები	5
ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	9

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

სს ზირაათ ბანკი საქართველო-ს მფლობელებს და ხელმძღვანელობას:

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს “ზირაათ ბანკი საქართველო”-ს ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი. ანგარიშგება შედგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლების ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისაგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს “ზირაათ ბანკი საქართველო”-ს ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISAs) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ორგანიზაციისაგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ შესაბამისად. გარდა ამისა, ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. ჩვენ ვთვლით, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს სს “ზირაათ ბანკი საქართველო”-ს ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას.

დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ISA-ს შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, როცა ის არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში თუ გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ

მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ISA-ს შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.

ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე ან

თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს.

თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი ორგანიზაცია.

ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა - განმარტებებს და ასევე ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა მის საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს “ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“
30 აპრილი, 2018

Address: 61, Agmashenebeli 0102, Tbilisi, Georgia

Tel: +995 32 2 24 30 30

Fax: +995 32 2 293 57 94 | E-Mail: pkf@pkfgeorgia.com | URL: www.pkf.com

PKF Georgia is a member firm of the PKF International Limited network of legally independent firms and does not accept any responsibility or liability for the actions or inactions on the part of any other individual member firm or firms.

მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშებს.

ISA-ს შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამოზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.

ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშების შესაბამის შენიშვნებზე ან

თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს.

თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი ორგანიზაცია.

ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა - განმარტებებს და ასევე ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა მის საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს "ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია"
30 აპრილი, 2018

Address: 61, Agmashenebeli 0102, Tbilisi, Georgia

Tel: +995 32 2 24 30 30

Fax: +995 32 2 293 57 94 | E-Mail: pkf@pkfgeorgia.com | URL: www.pkf.com

PKF Georgia is a member firm of the PKF International Limited network of legally independent firms and does not accept any responsibility or liability for the actions or inactions on the part of any other individual member firm or firms.

ფინანსური ანგარიშგებები

სს “ზირაათ ბანკი საქართველო”
სრული შემოსავლების ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
საანგარიშგებო ვალუტა „ლარი“

	შენიშვნა	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი	5	3,408,489	3,033,402
საპროცენტო ხარჯი	5	(350,100)	(230,346)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		3,058,388	2,803,056
სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ცვლილება	10	(266,649)	(269,452)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების შესაძლო დანაკარგების გამოკლების შემდეგ		2,791,739	2,533,604
საკომისიო შემოსავალი	6	1,117,388	1,219,562
საკომისიო ხარჯი	6	(536,608)	(495,327)
შემოსავალი უცხოური ვალუტის ოპერაციებიდან		1,799,643	2,158,750
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(3,534,389)	(3,210,893)
სხვა შემოსავალი		180,662	159,906
გაცემული გარანტიების რეზერვის ცვლილება	14	(139,217)	50,081
ზარალი საკურსო სხვაობიდან		(137,982)	(151,042)
მოგება დაბეგვრამდე		1,541,237	2,264,641
მოგების გადასახადის ხარჯი	8	(62,201)	(236,806)
წლიური მოგება		1,479,036	2,027,835

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 30 აპრილი:

მეჰმეტ უჩარ
გენერალური დირექტორი

ბულალტერი
ლინა დავითიძე

ფინანსური ანგარიშგებები

სს „ზირაათ ბანკი საქართველო“
სრული შემოსავლების ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
საანგარიშგებო ვალუტა „ლარი“

	შენიშვნა	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი	5	3,408,489	3,033,402
საპროცენტო ხარჯი	5	(350,100)	(230,346)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		3,058,388	2,803,056
სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ცვლილება	10	(266,649)	(269,452)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების შესაძლო დანაკარგების გამოკლების შემდეგ		2,791,739	2,533,604
საკომისიო შემოსავალი	6	1,117,388	1,219,562
საკომისიო ხარჯი	6	(536,608)	(495,327)
შემოსავალი უცხოური ვალუტის ოპერაციებიდან		1,799,643	2,158,750
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(3,534,389)	(3,210,893)
სხვა შემოსავალი		180,662	159,906
გაცემული გარანტიების რეზერვის ცვლილება	14	(139,217)	50,081
ზარალი საკურსო სხვაობიდან		(137,982)	(151,042)
მოგება დაბეგრამდე		1,541,237	2,264,641
მოგების გადასახადის ხარჯი	8	(62,201)	(236,806)
წლიური მოგება		1,479,036	2,027,835

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 30 აპრილი:

მეჰმეტ უჩარ
გენერალური დირექტორი

M. Uchar

ბუღალტერი
ლინა დავითიძე

ლ. დავითიძე

სს “ზირაათ ბანკი საქართველო”
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 საანგარიშგებო ვალუტა „ლარი“

	შენიშვნა	2017	2016
აქტივები			
ფული და ფულის ექვივალენტები	9	49,165,684	27,557,490
სავალდებულო რეზერვი სებ_ში		6,735,692	10,477,637
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10	17,917,715	14,901,515
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	11	15,815,783	10,152,177
სხვა აქტივები		253,373	147,093
ძირითადი საშუალებები	12	3,540,429	3,854,076
არამატერიალური აქტივები		221,460	263,392
სულ აქტივები		93,650,135	67,353,380
ვალდებულებები			
კლიენტთა ანგარიშები	13	61,630,939	45,058,045
ვალდებულება ბანკის სხვა ფილიალების მიმართ		783,621	378,350
გაცემული გარანტიების რეზერვი	14	228,406	147,498
სხვა ვალდებულებები		142,964	116,527
საგადასახადო ვალდებულება		27,178	-
სულ ვალდებულებები		62,813,109	45,700,420
კაპიტალი			
მფლობელთა კაპიტალი		30,000,000	15,204,182
გაუნაწილებელი მოგება		833,037	6,440,789
სხვა რეზერვი		3,989	7,989
სულ კაპიტალი	15	30,837,026	21,652,960
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		93,650,135	67,353,380

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 30 აპრილი:

მეჰმეტ უჩარ
 გენერალური დირექტორი

ბუღალტერი
 ლინა დავითიძე

სს „ზირაათ ბანკი საქართველო“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 საანგარიშგებო ვალუტა „ლარი“

	შენიშვნა	2017	2016
აქტივები			
ფული და ფულის ექვივალენტები	9	49,165,684	27,557,490
სავალდებულო რეზერვი სებ_ში		6,735,692	10,477,637
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10	17,917,715	14,901,515
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	11	15,815,783	10,152,177
სხვა აქტივები		253,373	147,093
ძირითადი საშუალებები	12	3,540,429	3,854,076
არამატერიალური აქტივები		221,460	263,392
სულ აქტივები		93,650,135	67,353,380
ვალდებულებები			
კლიენტთა ანგარიშები	13	61,630,939	45,058,045
ვალდებულება ბანკის სხვა ფილიალების მიმართ		783,621	378,350
გაცემული გარანტიების რეზერვი	14	228,406	147,498
სხვა ვალდებულებები		142,964	116,527
საგადასახადო ვალდებულება		27,178	-
სულ ვალდებულებები		62,813,109	45,700,420
კაპიტალი			
მფლობელთა კაპიტალი		30,000,000	15,204,182
გაუნაწილებელი მოგება		833,037	6,440,789
სხვა რეზერვი		3,989	7,989
სულ კაპიტალი	15	30,837,026	21,652,960
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		93,650,135	67,353,380

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 30 აპრილი:

მეჰმეტ უჩარ
 გენერალური დირექტორი

M. Uchar

ბუღალტერი
 ლინა დავითიძე

ლ. დავითიძე

სს „ზირათ ბანკი საქართველო“
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება
 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 საანგარიშგებო ვალუტა „ლარი“

	მფლობელთა კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სხვა რეზერვი	სულ კაპიტალი
ბალანსი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	15,204,182	2,336,801	16,000	17,556,983
წლიური შემოსავალი	-	2,076,153	-	2,076,153
ამორტიზაცია	-	-	(4,000)	(4,000)
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	15,204,182	4,412,954	12,000	19,629,136
წლიური შემოსავალი	-	2,027,835	-	2,027,835
ამორტიზაცია	-	-	(4,011)	(4,011)
ბალანსი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	15,204,182	6,440,789	7,989	21,652,960
კაპიტალის შემცირება	(15,204,182)	-	-	(15,204,182)
კაპიტალის გაზრდა	30,000,000	-	-	30,000,000
გაუნაწილებელი მოგება	-	(5,607,752)	-	(5,607,752)
სხვა რეზერვი	-	-	(4,000)	(4,000)
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,000,000	833,037	3,989	30,837,026

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 30 აპრილი:

მეჰმეტ უჩარ
 გენერალური დირექტორი

ბუღალტერი
 ლინა დავითიძე

სს „ზირაათ ბანკი საქართველო“
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება
 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 საანგარიშგებო ვალუტა „ლარი“

	მფლობელთა კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სხვა რეზერვი	სულ კაპიტალი
ბალანსი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	15,204,182	2,336,801	16,000	17,556,983
წლიური შემოსავალი	-	2,076,153	-	2,076,153
ამორტიზაცია	-	-	(4,000)	(4,000)
ბალანსი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	15,204,182	4,412,954	12,000	19,629,136
წლიური შემოსავალი	-	2,027,835	-	2,027,835
ამორტიზაცია	-	-	(4,011)	(4,011)
ბალანსი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	15,204,182	6,440,789	7,989	21,652,960
კაპიტალის შემცირება	(15,204,182)	-	-	(15,204,182)
კაპიტალის გაზრდა	30,000,000	-	-	30,000,000
გაუნაწილებელი მოგება	-	(5,607,752)	-	(5,607,752)
სხვა რეზერვი	-	-	(4,000)	(4,000)
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,000,000	833,037	3,989	30,837,026

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 30 აპრილი:

მეკვეთ უზარ
 გენერალური დირექტორი

ბუღალტერი
 ლინა დავითიძე

სს “ზირაათ ბანკი საქართველო”
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 საანგარიშგებო ვალუტა „ლარი“

ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	2017	2016
მოგება დაბეგვრამდე	1,541,237	2,264,641
კორექტირებები:		
- ცვეთა და ამორტიზაცია	524,509	606,586
- რეზერვების ცვლილება	80,908	219,371
სებ-ში სავალდებულო რეზერვის ზრდა/შემცირება	3,741,945	(3,403,963)
კლიენტებზე გაცემული სესხების ზრდა/შემცირება	(3,280,065)	(1,774,694)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების ზრდა/შემცირება	(5,663,606)	586,077
სხვა აქტივების შემცირება/ზრდა	(106,280)	218,297
კლიენტთა ანგარიშების ზრდა/შემცირება	16,572,894	3,751,599
სხვა ვალდებულებების ზრდა/შემცირება	26,438	(373,112)
საგადასახადო ვალდებულებების ზრდა/შემცირება	27,178	-
საოპერაციო საქმიანობიდან გენერირებული ფულადი ნაკადები	13,465,157	2,094,802
გადახდილი მოგების გადასახადი	(260,643)	(198,889)
საოპერაციო საქმიანობით გენერირებული წმინდა ფულადი სახსრები	13,206,114	1,895,913
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ფიქსირებული და არამატერიალური აქტივების შეძენა	355,580	(2,316,196)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	355,580	(2,316,196)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
ბანკის სხვა ფილიალისადმი ვალდებულებების გადახდა	405,271	(2,051,276)
ცვლილებები საწესდებო კაპიტალში	7,642,830	-
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	8,048,101	(2,051,276)
წმინდა ცვლილება წლის განმავლობაში	21,608,194	(2,471,559)
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	27,557,490	30,029,049
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის ბოლოს	49,165,684	27,557,490

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 30 აპრილი:

მეჰმეტ უჩარ
 გენერალური დირექტორი

ბუღალტერი
 ლინა დავითიძე

სს „ზირაათ ბანკი საქართველო“
 ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 საანგარიშგებო ვალუტა „ლარი“

ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	2017	2016
მოგება დაბეგრამდე	1,541,237	2,264,641
კორექტირებები:		
- ცვეთა და ამორტიზაცია	524,509	606,586
- რეზერვების ცვლილება	80,908	219,371
სებ-ში სავალდებულო რეზერვის ზრდა/შემცირება	3,741,945	(3,403,963)
კლიენტებზე გაცემული სესხების ზრდა/შემცირება	(3,280,065)	(1,774,694)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების ზრდა/შემცირება	(5,663,606)	586,077
სხვა აქტივების შემცირება/ზრდა	(106,280)	218,297
კლიენტთა ანგარიშების ზრდა/შემცირება	16,572,894	3,751,599
სხვა ვალდებულებების ზრდა/შემცირება	26,438	(373,112)
საგადასახადო ვალდებულებების ზრდა/შემცირება	27,178	-
საოპერაციო საქმიანობიდან გენერირებული ფულადი ნაკადები	13,465,157	2,094,802
გადახდილი მოგების გადასახადი	(260,643)	(198,889)
საოპერაციო საქმიანობით გენერირებული წმინდა ფულადი სახსრები	13,206,114	1,895,913
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ფიქსირებული და არამატერიალური აქტივების შეძენა	355,580	(2,316,196)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	355,580	(2,316,196)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
ბანკის სხვა ფილიალისადმი ვალდებულებების გადახდა	405,271	(2,051,276)
ცვლილებები საწესდებო კაპიტალში	7,642,830	-
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	8,048,101	(2,051,276)
წმინდა ცვლილება წლის განმავლობაში	21,608,194	(2,471,559)
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	27,557,490	30,029,049
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის ბოლოს	49,165,684	27,557,490

დამტკიცებულია გამოსაშვებად და ხელმოწერილია მენეჯმენტის სახელით 2018 წლის 30 აპრილი:

მეჰმეტ უჩარ
 გენერალური დირექტორი

ბუღალტერი
 ლინა დავითიძე

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები სს “ზირაათ ბანკი საქართველო”

1. ზოგადი ინფორმაცია

სს “ზირაათ ბანკი საქართველო” (შემდგომში „ბანკი“) არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დარეგისტრირებულ ბანკი, თავისი სერვისი ცენტრებით თბილისში, ბათუმსა და მარნეულში. ფუნქციონირებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ გაცემული საბანკო საქმიანობის ლიცენზიით.

კომპანია რეგისტრირებული არის შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი, ძველი თბილისის რაიონი, სანაპიროს ქუჩა N-6.

ხელმძღვანელობა:

გენერალური დირექტორი	მეჰმეთ უჩარ
გენერალური დირექტორის მოადგილე	ჰალუქ ჯენგიზ
დირექტორი	ბურჯუ ეროლ

2017 წლის აპრილის ჩათვლით კომპანია წარმოადგენდა სს ზირაათ ბანკის თბილისის ფილიალს. 2017 წლის 27 აპრილის განკარგულება 386-ის თანახმად, კომპანიამ მიიღო საბანკო საქმიანობის ლიცენზია და შესაბამისად შეიცვალა საიდენტიფიკაციო კოდი, თუმცა საქმიანობის სფერო უცვლელი დარჩა და განაგრძობს ფუნქციონირებას როგორც “სს ზირაათ ბანკი საქართველო”.

2. მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპისა და ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სრული შემოსავლის, ფინანსური მდგომარეობის, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებებს და განმარტებით შენიშვნებს.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების მეთოდით, თუ ქვემოთ მოცემულ სააღრიცხვო პოლიტიკაში სხვა რამ არ არის ნახსენები. ისტორიული ღირებულება ზოგადად დაფუძნებულია აქტივების სანაცვლოდ გაცემული თანხის სამართლიან ღირებულებაზე.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად ან გადაიხდება ვალდებულების გასტუმრების შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში, შეფასების თარიღისთვის. როდესაც ხდება აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება, ჯგუფი იყენებს ბაზარზე გავრცელებულ მონაცემებს, რამდენადაც ისინი ხელმისაწვდომია. იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების პირდაპირ დადგენა, ჯგუფი ახორციელებს მის შეფასებას (გარე კვალიფიციურ შემფასებლებთან მჭიდრო თანამშრომლობით) ისეთი შეფასების მეთოდების გამოყენებით, რომელიც მაქსიმალურად იყენებს შესაბამის საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად იყენებს არასაბაზრო მონაცემებს (მაგ: საბაზრო შედარებითი მიდგომის გამოყენებით, რომელიც ასახავს მსგავსი ინსტრუმენტების უკანასკნელი ტრანზაქციის ფასებს, ან დისკონტირებული ფულადი ნაკადის ანალიზით). მონაცემები შეესაბამება აქტივის/ვალდებულების მახასიათებლებს, რომლებსაც გაითვალისწინებდნენ ბაზრის მონაწილეები.

3. საადრიცხო პოლიტიკა

3.1 ფინანსური ინსტრუმენტები

ბანკი ფინანსურ აქტივს ან ვალდებულებას თავდაპირველად აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მაშინ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო შეთანხმების მონაწილე. თავდაპირველი აღიარებისას, ბანკი ყველა ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით, რაც განისაზღვრება გარიგების ფასით.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი აღრიცხვა დამოკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე. საანგარიშგებო პერიოდში ბანკმა ფინანსური ინსტრუმენტები დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიებად:

3.1.1 სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადასახადებით, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. ეს აქტივები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (გარდა მოკლევადიანი მოთხოვნებისა, სადაც პროცენტი უმნიშვნელოა), რასაც გამოაკლდება გაუფასურებით ან უიმედო ვალად ცნობის შედეგად წარმოქმნილი ზარალი.

გარდა კლიენტებზე გაცემული სესხებისა, საბანკო ნაშთები და ფული კლასიფიცირდება ამ კატეგორიაში.

3.1.2 დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია ფიქსირებული ან განსაზღვრული საზღაურით და ფიქსირებული დაფარვის ვადით, რომელთა ფლობის განზრახვა და უნარი ჯგუფს ვალდებულების შესრულების ვადამდე აქვს. ამ კატეგორიაში დაუშვებელია იმ ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება, რომლებსაც ჯგუფი თავდაპირველი აღიარებისას განსაზღვრავს სამართლიანი ღირებულებით და ასახავს მოგება - ზარალში და აქტივებისა, რომლებიც აკმაყოფილებენ სესხებისა და მოთხოვნების განმარტებას. სესხებისა და მოთხოვნების მსგავსად, ეს აქტივები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რასაც გამოაკლდება გაუფასურებით ან უიმედო ვალად ცნობით წარმოქმნილი ზარალი.

3.1.3 ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი აღრიცხვა

საანგარიშგებო პერიოდში ბანკს არ დაუკლასიფიცირებია ფინანსური ვალდებულება, როგორც სავაჭროდ ფლობილი ან სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მოგება - ზარალის გამოყენებით. ყველა სხვა ვალდებულება აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. კლიენტთა ანგარიშები და ვალდებულება სხვა ბანკების მიმართ კლასიფიცირდება ამ კატეგორიაში.

3.1.4 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელიც აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

3.1.5 ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკი აფასებს ფინანსურ აქტივებს გაუფასურებაზე. ფასდება, ხომ არ დადგა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ერთი ან მეტი გარემოება, რომელსაც გავლენა ექნებოდა ფინანსური აქტივის (აქტივთა ჯგუფის) თავდაპირველად გამოთვლილ სამომავლო ფულად ნაკადებზე. გაუფასურების ობიექტური სამხილი შესაძლოა იყოს კონტრაგენტის ფინანსური პრობლემები, ხელშეკრულების დარღვევა, მსესხებლის გაკოტრების ალბათობა, ფინანსური აქტივისთვის აქტიური ბაზრის გაუჩინარება ფინანსური პრობლემების გამო და სხვა.

კლიენტებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში, თუ ინდივიდუალურად არ ხდება გაუფასურების შეფასება, ბანკი აფასებს გაუფასურებას კოლექტიურად, წარსულ გამოცდილებაზე და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით.

საბალანსო ღირებულება მცირდება საექვო ვალების რეზერვის გამოყენებით. ამ რეზერვის ცვლილება აღიარდება მოგება - ზარალში.

3.1.6 ფინანსური ინსტრუმენტების გაქვითვა და აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები იქვითება და წმინდა თანხის წარმოდგენა ხდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როცა არსებობს გაქვითვის იურიდიული უფლება და ანგარიშსწორების გაქვითულ თანხაზე წარმოების განზრახვა.

ფინანსური აქტივების აღიარება წყდება მაშინ, როცა ინვესტიციიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ამოიწურება ან გადაიცემა მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა რისკთან და უკუგებასთან ერთად.

ფინანსური ვალდებულება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან ამოღებული იქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ამოიწურება (დაიფარება). სხვაობა შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და გადახდილ საზღაურს შორის აღიარდება მოგება - ზარალში.

3.2 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

ცვეთის გამოთვლა წარმოებს იმგვარად, რომ გახორციელდეს აქტივის თვითღირებულებასა და ნარჩენ ღირებულებას შორის სხვაობის ჩამოწერა, მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

- შენობები - 50 წელი
- კომპიუტერული აღჭურვილობა - 4 წელი
- ავეჯი - 6 წელი
- იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება - 5 წელი
- სხვა - 4 – 5 წელი

თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ხდება სასარგებლო მომსახურების ვადის, ნარჩენი ღირებულების და ცვეთის მეთოდების გადახედვა და ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პერსპექტიულად.

ჩამოწერის შედეგი აღიარდება მოგება - ზარალში.

3.3 არამატერიალური აქტივები

შემენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ხდება სასარგებლო გამოყენების ვადისა და ამორტიზაციის მეთოდის (15% წრფივი) გადახედვა და ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პერსპექტიულად.

3.4 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულების გადამოწმება ხდება თითოეულ საანგარიშგებო თარიღში გაუფასურების ინდიკატორების შესაფასებლად და გაუფასურების შემთხვევაში, ის ჩამოიწერება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, მოგება - ზარალის ანგარიშგების ხარჯებში გატარებით. ანაზღაურებადი ღირებულება არის გამოყენების ეკონომიკური სარგებლის და სამართლიან ღირებულებას შორის უმეტესი. ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ აქტივი არ წარმოიქმნის ფულადი სახსრების შემოდინებას სხვა აქტივებისაგან ან აქტივთა ჯგუფისგან დამოუკიდებლად. თუ აღიღი აქვს ასეთ შემთხვევას, ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმოქმნილი ერთეულისთვის, რომელსაც ეკუთვნის აქტივი.

3.5 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახდი გამოითვლება მოქმედი ან ანგარიშგების თარიღის დღეს ძალაში შესული საგადასახადო განაკვეთით. დასაბეგრი მოგება სააღრიცხვო მოგებისგან განსხვავდება იმ მიზეზების გამო, რომ ზოგი შემოსავალი და ხარჯი არასდროს იბეგრება ან იქვითება, ან მათი დაბეგვრის ან დაქვითვის დროის მონაკვეთი განსხვავებულია მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობისა და სააღრიცხვო მიდგომების თვალსაზრისით.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ვალდებულებათა მეთოდით, გადავადებული გადასახადის აღიარება ხდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემული აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას და შესაბამის საგადასახადო ბაზას შორის ყველა დროებითი სხვაობის მიხედვით.

გადავადებული მოგების გადასახადი გამოითვლება იმ საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზების ან ვალდებულების დაფარვის პერიოდისთვის იმ საგადასახადო განაკვეთის (და საგადასახადო კანონმდებლობის) საფუძველზე, რომელიც ძალაში შევიდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარდება მხოლოდ იმის გათვალისწინებით, თუ რამდენად თვლის ჯგუფი (უფრო სავარაუდოა ვიდრე არა), რომ იმავე საგადასახადო იურისდიქციის ფარგლებში მას ექნება საკმარისი დასაბეგრი მოგება აქტივის უტილიზაციისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაიქვითება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიული უფლება მიმდინარე საგადასახადო აქტივების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებთან გასაქვითად, ისინი დაკავშირებულია ერთსა და იმავე საგადასახადო ვალდებულებებთან გასაქვითად, ისინი დაკავშირებულია ერთსა და იმავე საგადასახადო ორგანოსთან და ჯგუფს სურს თანხების დაფარვა ურთიერთგაქვითვის საფუძველზე.

პერიოდის განმავლობაში მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება მოგება - ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ იგი წარმოიშვა ტრანზაქციიდან ან გარემოებებიდან, რომლებიც აღირიცხა სხვა სრული შემოსავლის ან პირდაპირ კაპიტალის მუხლში.

3.6 ანარიცხები (რეზერვები)

თუ წარსული მოვლენების შედეგად, საანგარიშგებო თარიღის მომენტისთვის ჯგუფს აქვს მიმდინარე ვალდებულება (იურიდიული ან კონსტრუქციული) და სავარაუდოა, რომ ჯგუფი შეასრულებს ამ ვალდებულებას, მაშინ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარდება ანარიცხები. ანარიცხები ფასდება ვალდებულების დასაფარად საჭირო თანხით და დისკონტირდება მიმდინარე ღირებულებამდე განაკვეთით, რაც ასახავს დროში ფულის ღირებულების ცვლილებას და ამ ვალდებულებასთან დაკავშირებულ რისკებს მიმდინარე საბაზრო პირობებით. შეფასებებში ცვლილება აისახება შესაბამისი პერიოდის მოგება - ზარალში.

3.7 უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები

ჯგუფის ფუნქციონალური ვალუტა არის ქართული ლარი. უცხოურ ვალუტაში არსებული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები ანგარიშგების თარიღში გადაყვანილია ჯგუფის ფუნქციონალურ ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით:

დასახელება	აშშ დოლარი	ევრო	თურქული ლირა
სავალუტო კურსი 31.12.2016	2.65	2.79	0.75
სავალუტო კურსი 31.12.2017	2.59	3.10	0.69

ტრანზაქციის თარიღის შემდეგ მომხდარი კურსთაშორის სხვაობის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგება - ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული და ისტორიული ღირებულებით ასახული არამონეტარული აქტივები და ვალდებულებები ასახულია ტრანზაქციის თარიღისთვის მოქმედი გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

3.8 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ საბოლოო ვერსია, რომელიც ასახავს ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ყველა ფაზას და ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა მანამდე არსებულ ვერსიას. სტანდარტით დამტკიცდა კლასიფიკაციისა და შეფასების, გაუფასურებისა და ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი წესები. კლასიფიცირებასა და შეფასებას რაც შეეხება, ეს ახალი სტანდარტი მოითხოვს წილობრივი ინსტრუმენტებისა და წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გარდა ყველა ფინანსური აქტივის შეფასებას საწარმოს მიერ ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელის და ასევე ამ ინსტრუმენტებზე სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავისებურებების საფუძველზე. ბასს 39-ის შეფასების კატეგორიები ჩაანაცვლდება შემდეგით: სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში (FVPL), სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI), და ამორტიზებული ღირებულების კატეგორიები. ამასთანავე, ფასს 9 საწარმოებს საშუალებას მისცემს, რომ ის ინსტრუმენტები, რომლებიც შეიძლება შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, შეუქცევადად განსაზღვროს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუკი ეს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას მთლიანად აღმოფხვრის ან საგრძნობლად შეამცირებს. წილობრივი ინსტრუმენტები, რომელთა ფლობის მიზანაც არ არის გაყიდვა, შეიძლება შეუქცევადად განისაზღვროს სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, რის შემდეგაც მოგების ან ზარალის რეკლასიფიცირება აღარ მოხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვა მეტწილად იგივე დარჩება, რაც ბასს 39-ითაა გათვალისწინებული. ფასს 9-ით ასევე ძირეულად შეიცვლება მიდგომა სესხის გაუფასურებისადმი. ეს სტანდარტი ბასს 39-ის განცდილი ზარალის მიდგომას ჩაანაცვლებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიდგომით, რომელიც

მომავალზეა ორიენტირებული, და არა წარსულზე. ბანკი ვალდებული იქნება ყველა სესხისა და სხვა დებიტორული ფინანსური აქტივისთვის, რომლებიც არ არის მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული, ასევე სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისთვის, შექმნას მოსალოდნელი ზარალის რეზერვი. რეზერვი დაეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც რეზერვი უნდა ეყრდნობოდეს ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში. ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. რეტროსპექტულად გამოყენება სავალდებულოა, თუმცა შედარებადი ინფორმაციის გადაანგარიშება არ მოითხოვება; გადასვლის თარიღზე (2018 წლის 1 იანვარი) ეფექტი უნდა აღირიცხოს გაუნაწილებელ მოგებაში. ფასს 9-ის მიღება, მოსალოდნელია, რომ იმოქმედებს კომპანიის ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე. კომპანია მოელის მნიშვნელოვან გავლენას თავის კაპიტალზე, გაუფასურებასთან დაკავშირებით ფასს 9-ის მოთხოვნების შემოღების გამო, მაგრამ გავლენის მასშტაბის დასადგენად მას დასჭირდება დამატებითი დეტალური ანალიზის ჩატარება, რომელიც გაითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, საპროგნოზო ელემენტების ჩათვლით.

4. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ჯგუფი ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდისთვის. შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გადახედვა ხდება მუდმივად, გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს მომავალ პერიოდში მოსალოდნელ მოვლენებსაც. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

4.1 ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ნიშნების შეფასება ხდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. გაუფასურება არსებობს მხოლოდ მაშინ, როცა ბანკი დაადგენს, რომ მოხდა „ზარალის შემთხვევა“, რომელიც ახდენს გავლენას ფინანსური აქტივებიდან მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე. შესაძლოა ვერ მოხერხდეს გაუფასურების გამომწვევი შემთხვევის იდენტიფიცირება და ასეთი შემთხვევის ანალიზი მოითხოვდეს მნიშვნელოვან მსჯელობას.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივის გაუფასურების ზარალი არის სხვაობა ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და აქტივიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ღირებულებას შორის.

4.2 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ანალიზი მოითხოვს გამოყენების ეკონომიკური სარგებლის შეფასებას, რაც გულისხმობს აქტივიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების და მათი დისკონტირებისთვის შესაფერისი განაკვეთის განსაზღვრას

5. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	1,798,128	1,461,193
საპროცენტო შემოსავალი დაფარვის ვალამდე ფლობილი ინვესტიციებიდან	968,386	857,406
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან	641,975	714,803
სულ	3,408,489	3,033,402

	2017	2016
საბანკო დეპოზიტების საპროცენტო ხარჯი	127,368	118,762
კლიენტთა დეპოზიტების საპროცენტო ხარჯი	222,732	111,584
სულ	350,100	230,346

6. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

	2017	2016
შემოსავალი საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	588,208	655,611
შემოსავალი ნაღდი ფულით ოპერაციებიდან	315,461	341,391
შემოსავალი გარანტიებიდან	133,318	158,347
სხვა საკომისიო შემოსავალი	80,401	64,213
სულ	1,117,388	1,219,562

	2017	2016
საანგარიშსწორებო ოპერაციების ხარჯი	394,064	377,554
ნაღდი ფულით ოპერაციების ხარჯი	142,543	117,773
სულ	536,608	495,327

7. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2017	2016
ხელფასი	2,068,834	1,699,369
ცვეთა და ამორტიზაცია	524,509	606,586
იჯარა	162,866	322,736
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	44,006	117,354
პროფესიონალური მომსახურება	85,734	108,047
დაცვა	119,937	102,041
კომუნალური	82,523	60,441
ქონების დაზღვევა	52,568	36,479
გარიგების დაზღვევა	100,000	-
წარმომადგენლობითი	51,682	35,976
სხვა	241,730	121,864
სულ	3,534,389	3,210,893

8. მოგების გადასახადი

	2017	2016
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	30,702	194,475
გადავადებული მოგების გადასახადი	-	-
საქ. საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებიდან გამომდინარე დარიცხვა	31,499	-
სულ	62,201	236,806

9. ფული და ფულის ექვივალენტები

	2017	2016
ფული სალაროში	4,395,933	4,243,093
ფული ბანკომატებში	397,461	129,969
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში, გარდა სავალდებულო რეზერვისა	934,644	843,082
მიმდინარე ანგარიშები სხვა ბანკებში *	15,884,446	6,547,746
დეპოზიტები სხვა ბანკებში *	27,553,200	15,793,600
სულ	49,165,684	27,557,490

*ქართული და თურქული ბანკები

10. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	2017	2016
ფიზიკური პირები	9,997,701	9,082,212
ვაჭრობის და მომსახურების სექტორი	6,379,099	5,973,152
სამშენებლო სექტორი	2,106,356	204,000
სხვა სექტორები	66,936	114,565
სულ	18,550,092	15,373,929
დარიცხული პროცენტი	155,658	94,387
გაუფასურების რეზერვი	(924,685)	(660,821)
ვადაგადაცილებული სესხები	136,651	94,020
სულ	17,917,715	14,901,515

კლიენტებზე გაცემული სესხების სამართლიან ღირებულებასა და საბალანსო ღირებულებას შორის არსებითი სხვაობა არ არის.

პერიოდის განმავლობაში გაუფასურების რეზერვის ცვლილება:

საწყისი ბალანსი	660,821	391,369
წლის ცვლილება	269,274	269,452
საბოლოო ბალანსი	930,095	660,821

ინფორმაცია გირაოს შესახებ

	2017	2016
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	17,100,845	12,497,772
მესამე მხარის გარანტიით უზრუნველყოფილი სესხები	1,119,670	2,529,950
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	466,228	440,227
სულ	18,686,743	15,467,949

სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი

	2017	2016
სესხები გაუფასურების ნიშნების გარეშე	17,091,594	14,655,941
სესხები გაუფასურების ნიშნებით	1,595,149	812,008
სულ	18,686,743	15,467,949

ყველა სესხი გაუფასურების ნიშნით არის სათანადო უზრუნველყოფილი. მათ საბალანსო ღირებულებასა და მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის სხვაობა არის ნაკლები ბანკის მიერ შექმნილ გაუფასურების ზარალთან შედარებით. გაუფასურების ზარალი შექმნილია სეზონის რეგულაციების შესაბამისად და არ არის დაკორექტირებული არაარსებითობიდან გამომდინარე.

11. დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

	2017	2016
სეზონის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	2,966,169	8,663,045
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	12,849,614	1,489,131
სულ	15,815,783	10,152,177

12. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა	კომპ. და სოფლისე აღჭ.	ავეჯი	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯ.	სხვა	სულ
ღირებულება						
2016 წლის 1 იანვარი	1,431,069	667,747	482,074	1,399,714	63,390	4,043,994
შემენა	865,994	149,801	574,678	607,006	188,780	2,386,260
ჩამოწერა	-	46,710	35,317	970,402	-	1,052,429
2017 წლის 1 იანვარი	2,297,063	770,838	1,021,435	1,036,318	252,171	5,377,825
შემენა	-	18,733	13,686	-	71,031	103,450
ანგარიშზე გადატანა	-	500,717	371,160	-	-	871,877
ჩამოწერა	-	592,381	413,124	-	-	1,005,505
2017 წლის 31 დეკემბერი	297,063	697,907	993,158	1,036,318	323,202	5,347,647
დაგროვილი ცვეთა						
2016 წლის 1 იანვარი	-	515,224	297,682	1,053,782	18,537	1,885,225
ცვეთა	18,019	123,872	119,994	280,536	88,605	631,026
გასული პერიოდის დაგროვილი ცვეთა	-	971	27,484	897,586	66,460	992,502
2017 წლის 1 იანვარი	18,019	638,124	390,192	436,732	40,682	1,523,749
ცვეთა	31,619	80,648	427,645	584,537	31,602	1,156,052
ანგარიშზე გადატანა	-	107	-	-	-	107
კორექტირება	-	17,353	185,805	429,312	-	632,470
გასული პერიოდის დაგროვილი ცვეთა	-	94,198	145,807	-	-	240,005
2017 წლის 31 დეკემბერი	49,638	607,114	486,226	591,957	72,284	1,807,219
1 იანვარი 2016	1,431,069	152,523	184,392	345,932	44,854	2,158,769
1 იანვარი 2017	2,279,044	132,714	631,243	599,586	211,489	3,854,076
31 დეკემბერი 2017	2,247,425	90,792	506,932	444,361	250,918	3,540,428

13. კლიენტთა ანგარიშები

	2017	2016
იურიდიული პირების მიმდინარე ანგარიშები	32,230,817	18,606,695
იურიდიული პირების დეპოზიტები	18,375,975	17,008,852
სულ	50,606,792	35,615,546
ფიზიკური პირების მიმდინარე ანგარიშები	9,419,448	7,139,576
ფიზიკური პირების დეპოზიტები	1,566,571	2,272,137

სულ	10,986,018	9,411,713
სულ გადასახდელ პროცენტამდე	61,592,810	45,027,260
გადასახდელი პროცენტი	38,129	30,786
სულ	61,630,939	45,058,045

კლიენტთა ანგარიშები ეკონომიკური სექტორის მიხედვით

	2017	2016
მშენებლობა	36,632,330	22,699,715
ფიზიკური პირები	10,986,018	9,411,713
ვაჭრობა და მომსახურება	8,520,103	9,022,291
სამთო მოპოვება და გადამამუშავება	2,867,707	1,782,785
სხვა	2,586,651	2,110,755
სულ	61,592,810	45,027,260

14. გაცემული გარანტიების რეზერვი

გარანტიები, რომლებიც წარმოადგენენ შეუქცევად რწმუნებას, რომ ბანკი გადაიხდის თანხებს იმ შემთხვევაში თუ კლიენტი ვერ შეძლებს საკუთარი ვალდებულებების შესრულებას მესამე მხარეების მიმართ, ატარებენ იგივე საკრედიტო რისკს, რასაც სესხი.

2017 წლისათვის არ არსებობდა იმის ნიშნები, რომ ბანკს მოუწევდა თანხების გადახდა ამ გარანტიების მიხედვით და ამ გადახდილი თანხების ამოღება გახდებოდა საეჭვო. გაცემული გარანტიების რეზერვი შექმნილია სეზონის რეგულაციების შესაბამისად და არ არის დაკორექტირებული არაარსებითობიდან გამომდინარე.

15. კაპიტალის მართვა

ბანკის მიზანი კაპიტალის მართვისას არის კაპიტალის მიმართ სეზონის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ბანკის ფუნქციონირებად საწარმოდ მუშაობის უზრუნველყოფა და საჭიროების შემთხვევაში საკრედიტო ხელშეკრულებების მოთხოვნების დაცვა.

საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოცულობის გაანგარიშებას ზირაათ ბანკი საქართველო, პილარ 2-ს ფარგლებში, ახდენს საქართველოს ეროვნული ბანკის ინსტრუქციისა და ბაზელის დედანი დოკუმენტში მოცემული რეკომენდაციების შესაბამისად.

ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის პროცესზე პასუხისმგებელი ორგანოები არის ბანკის დირექტორატი, რომელსაც ამ პასუხისმგებლობის შესრულებისათვის დახმარებას უწევს ბანკში არსებული სხვადასხვა სტრუქტურული ერთეული. ბანკი ყოველწლიურად განიხილავს და ამტკიცებს შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესს. ასევე უზრუნველყოფს შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის ადეკვატურობასა და ყველა მატერიალური რისკის განსაზღვრას, რომელიც გამომდინარეობს ბანკის სტრატეგიიდან, ბიზნეს მოდელიდან, ბანკის ზომასა და კომპლექსურობიდან და ყოველდღიური საქმიანობიდან.

საქართველოს ეროვნული ბანკის 2017 წლის 3 მაისის „კომერციული ბანკებისათვის საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის შესახებ“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N61/04 ბრძანების თანახმად, საბანკო ლიცენზიის მიღებით დაინტერესებული იურიდიული პირისა და ლიცენზირებული კომერციული ბანკების მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნა 50 მლნ ლარის ოდენობით განისაზღვრება. ლიცენზირებული კომერციული ბანკებისათვის აღნიშნული მოთხოვნის შესრულების ვადა სამ ფაზად იყოფა კერძოდ, აღნიშნული კომერციული ბანკების მინიმალური

საზედამხედველო კაპიტალი 2017 წლის 31 დეკემბრისათვის უნდა შეადგენდეს არანაკლებ 30 მილიონ ლარს, 2018 წლის 30 ივნისისათვის - არანაკლებ 40 მილიონ ლარს და - 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის არანაკლებ 50 მილიონ ლარს.

სებ-ის მოთხოვნით, ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 9,6 %-ის ოდენობით და 6,4 % პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი.

2016 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით , ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის გამოთვლა , ბაზელ I-ის ჩარჩოზე დაფუძნებული იხილეთ მოცემულ ცხრილში:

	2017	2016
მფლობელთა კაპიტალი	30,000,000	15,204,182
წინა წლის გაუნაწილებელი მოგება სებ-ის რეგულ. მიხედვით *	-	4,407,115
მინუს: არამატერიალური აქტივები	(221,460)	(263,392)
პირველადი კაპიტალი	29,778,540	19,347,905
მიმდინარე წლის მოგება სებ-ის რეგულაციების მიხედვით **	859,435	2,009,923
საერთო რეზერვები სებ-ის რეგულაციების მიხედვით	570,237	293,117
მეორადი კაპიტალი	1,429,672	2,303,040
საზედამხედველო კაპიტალი	31,208,212	21,650,945
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები სებ-ის რეგ. (RWA)	49,501,533	36,391,387
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი (პირვ.კაპ / RWA)	60.16%	53.17%
საზედამხ. კაპიტალის კოეფიციენტი (საზედ.კაპ / RWA)	63.04%	59.49%

* წინა წლის გაუნაწილებელი მოგება/ზარალი და პირველი 4 თვის მოგება/ზარალი, ბანკის ლიცენზიის მიღებამდე, ასახულია 2017 წლის მფლობელთა კაპიტალში.

** მიმდინარე წლის მოგება სებ-ის რეგულაციების მიხედვით შეიცავს 8 თვის მოგება/ზარალს (ბანკის ლიცენზიის მიღების დღიდან 31.12.2017-ის ჩათვლით)

“კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ” დებულებაში შეტანილი ცვლილებების შედეგად, საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნებიდან მოხდა კონსერვაციის ბუფერის - 2.5%-ის ცალკე გამოყოფა, რომელიც აქამდე ინტეგრირებული იყო მინიმალურ მოთხოვნებში. შედეგად, განახლებული კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნები შეადგენს 4.5%, 6% და 8%-ს ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების შესაბამისად.

2016 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით , ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის გამოთვლა, ბაზელ III -ის რეგულაციის მიხედვით.

აღნიშნულ ცხრილში 2017 და 2016 წლებში გათვალისწინებულია „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში“ შეტანილი ცვლილებები:

	2017	2016
მფლობელთა კაპიტალი	30,000,000	15,204,182
გაუნაწილებელი მოგება სებ-ის რეგულ. მიხედვით	859,435	6,417,037
მინუს: არამატერიალური აქტივები	(221,460)	(263,392)
პირველადი კაპიტალი	30,637,975	21,357,827
საერთო რეზერვები	570,237	293,117
მეორადი კაპიტალი	570,237	293,117

საზედამხედველო კაპიტალი	31,208,212	21,650,944
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები სეზ-ის რეგ. (RWA)	62,018,876	49,374,811
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი (პირვ.კაპ / RWA)	49.40%	43.26%
საზედამხ. კაპიტალის კოეფიციენტი (საზედ.კაპ / RWA)***	50.32%	43.85%

***რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების დათვლის მეთოდოლოგიის ცვლილების შესაბამისად, სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის აღარ იღებს მონაწილეობას სულ რისკის მიხედვით შეწონილ რისკის პოზიციებში. რამაც შესაბამისად გამოიწვია, ზაზელ III-ზე დაფუძნებული რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების და კაპიტალის კოეფიციენტების ცვლილება.

16. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ დასკვნის გაშვებამდე მნიშვნელოვანი მოვლენები არ დაფიქსირებულა.

17. დაკავშირებული მხარეები

	2017	2016
მიმდინარე ანგარიშები ზირათ ბანკის სათვალ ოფისში	15,574,949	6,415,380
დეპოზიტები ნიუ იორკის ფილიალში	-	5,293,600
სესხები მენეჯმენტს	209,867	130,599
სესხები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან	119,679	64,953
ვალდებულება ბანკის სხვა ფილიალების მიმართ	783,621	378,350
მენეჯმენტის მიმდინარე ანგარიშები	11,075	4,907
სხვა დაკავშირებული მხარეების მიმდინარე ანგარიშები	10,567	78,978
მენეჯმენტის კომპენსაცია	579,251	799,063

18. ინფორმაცია ფინანსურ რისკებზე

საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობების განხორციელებისას, ბანკი ექვემდებარება შემდეგ ფინანსურ რისკებს:

საკრედიტო რისკი

აღბათობა, რომ მსესხებელი ვერ შეძლებს გადაიხადოს მთლიანი სესხი ან მისი ნაწილი, ან ვერ შეძლებს სესხის დროულად დაფარვას, რაც გამოიწვევს ზარალს ბანკისთვის.

ლიკვიდურობის რისკი

რისკი, რომ ბანკს არ ექნება, ან ვერ ამოიღებს ნაღდ ფულს საჭირო დროს და ამის შედეგად აღმოჩნდება სირთულეების წინაშე ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების თვალსაზრისით.

საბაზრო რისკი

რისკი, რომ საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად შეიცვლება ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება ან ფულადი სახსრების მომავალი ნაკადები სამართლიანი ღირებულების თვალსაზრისით. ბანკი ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთს და სავალურო რისკებს.

აღნიშნული რისკების ეფექტური მართვისთვის, ბანკს დამტკიცებული აქვს სპეციფიური სტრატეგიები, რაც შეესაბამება კორპორაციულ მიზნებს. ეს სტრატეგიები განსაზღვრავენ მოკლე და გრძელვადიან სამოქმედო გეგმებს და ბანკის წინაშე მდგარი ფინანსური რისკების მართვის ღონისძიებებს. შიდა აუდიტები ტარდება იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ბანკის პოლიტიკა და პროცედურები ხორციელდება პრაქტიკაში.

ბანკის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები:

	2017	2016
ფული და ფულის ექვივალენტები	49,165,684	27,557,490
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	6,735,692	10,477,637
კლიენტებზე გაცემული სესხები გაუფ. რეზ. დაკლებამდე	18,842,401	15,562,336
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	15,815,783	10,152,177
	90,559,560	63,749,639
კლიენტთა ანგარიშები	61,630,939	45,058,045
ვალდებულება ბანკის სხვა ფილიალების მიმართ	783,621	378,350
	62,414,560	45,436,395

18.1 საკრედიტო რისკი

ფული და ფულის ექვ. მინუს ფული სალაროში და ბანკომატებში	44,372,290	23,184,428
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	6,735,692	10,477,637
კლიენტებზე გაცემული სესხები გაუფ. რეზ. დაკლებამდე	18,842,401	15,562,336
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	15,815,783	10,152,177
	85,766,166	59,376,577

18.2 ლიკვიდურობის რისკი-ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ბანკი მართავს ლიკვიდურობის რისკს მოსალოდნელი გადახდის ვადების საფუძველზე.

ქვემოთ წარმოდგენილი არის ფინანსური ვალდებულებები დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით (საკონტრაქტო და არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები):

2017	1 თვე-ზე ნაკლები	1-დან 3 თვე-მდე	3-დან 6 თვე-მდე	6 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი	სულ
კლიენტთა ანგარიშები	59,693,598	837,608	527,162	289,284	283,286	61,630,938
ვალდებულება ბანკის სხვა ფილიალების მიმართ	5,561	-	401	129,610	648,050	783,621
	59,699,159	837,608	527,563	418,894	931,336	62,414,560
2016	1 თვე-ზე ნაკლები	1-დან 3 თვე-მდე	3-დან 6 თვე-მდე	6 თვიდან 1 წლამდე	1 წელზე მეტი	სულ
კლიენტთა ანგარიშები	42,669,418	1,288,942	880,933	26,236	192,516	45,058,045
ვალდებულება ბანკის სხვა ფილიალების მიმართ	113,670	-	-	-	264,680	378,350
	42,783,088	1,288,942	880,933	26,236	457,196	45,436,395

18.3 საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ბანკს არ გააჩნია ფინანსური ატივები და ვალდებულებები მცოცავი საპროცენტო განაკვეთით.

18.4 სავალუტო რისკი

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები იწვევენ სავალუტო რისკს.

ფინანსური აქტივები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალუტების მიხედვით:

2017	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა	სულ
ფული და ფულის ექვივალენტები	13,733,702	34,707,098	655,756	69,129	49,165,685
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში		6,322,267	413,425		6,735,692
კლიენტებზე გაცემული სესხები გაუფას. რეზ. დაკლებამდე	7,625,342	11,217,059	-	-	18,842,401
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	15,815,783	-	-	-	15,815,783
	37,174,827	52,246,424	1,069,181	69,129	90,559,561

სს „ზირაათ ბანკი საქართველო“

მმართველობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

სს-ს „ზირაათ ბანკი საქართველო“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას:

ჩვენი ვალდებულებაა, ჩატარებული პროცედურების საფუძველზე გამოვთქვათ მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგების აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის თაობაზე. ჩვენ გამოვთქვამთ მოსაზრებას:

- მმართველობის ანგარიშგების საქმიანობის მიმოხილვის ნაწილის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობის და
- იმავე საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებებთან თანხედენილობის თაობაზე. აუდიტის განხორციელების პროცესში სუბიექტის შესახებ მიღებული ინფორმაციის გათვალისწინებით ჩვენ განვსაზღვრავთ არსებით უზუსტობებს და საჭიროების შემთხვევაში მივუთითებთ მათ არსს.

მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი აზრით, მმართველობის ანგარიშგების კანონით განსაზღვრული ნაწილები შეესაბამება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის მოთხოვნებს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენმა კომპანიამ ჩატარა სს-ის „ზირაათ ბანკი საქართველო“ თანმხლები 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშგების შემოწმება. სს-ს „ზირაათ ბანკი საქართველო“ მენეჯმენტი სრულად პასუხისმგებელია ბანკის მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის შესაბამისად.

შპს-მ „ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“ ჩატარა შემოწმება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ხსენებულ კანონის შესაბამისად საჭიროა ბანკის მმართველობის ანგარიშგების აუდიტის დაგეგმვა და შესრულება გონივრული გარანტიების მისაღებად, თუ რამდენად შეესაბამება ბანკის მმართველობის ანგარიშგება დადგენილ ნორმებს, ფინანსურ ანგარიშგებას და აუდიტის შედეგებს და მთლიანობაში რამდენად სათანადოდ ასახავს ბანკის პოზიციას და წარმოაჩენს მომავალი განვითარების შესაძლებლობებსა და რისკებს.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ორგანიზაციისაგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. ჩვენ

ვთვლით, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

გარიგების პარტნიორი

დავით გვეტაძე

შპს „ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“

25 სექტემბერი, 2018 წელი

ვთვლით, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

გარიგების პარტნიორი

დავით გვეტაძე

შპს „ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“

25 სექტემბერი, 2018 წელი

შესავალი

აღნიშნული დოკუმენტი ეფუძნება ევროკავშირის დირექტივის მოთხოვნებს, რომლის შესაბამისი ინსტრუქციები შემუშავებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ.

მმართველობის ანგარიშის მიზანი და შინაარსი

მმართველობის ანგარიშგების მიზანია, დაინტერესებულ პირებს სუბიექტის საქმიანობასთან, განვითარებასა და მდგომარეობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის გაცნობის საშუალება მისცეს, რათა მათ შეძლონ სუბიექტის სამომავლო პესრსპექტივების და ძირითადი რისკების შეფასება, ასევე შეაფასოს რამდენად წარმატებულად ასრულებს სუბიექტი დასახულ მიზნებს.

საქმიანობის მიმოხილვა

თურქეთის ზირაათ ბანკი, თურქეთის საბანკო სექტორის დამფუძნებელი და ქვეყნის ეკონომიკის მამოძრავებელი ძალა, უკვე 150 წელიწადზე მეტია არის გზამკვლევი და ცვლილებების ლიდერი. იგი ოფიციალურად დაარსდა 1863 წლის 20 ნოემბერს, როგორც თანამედროვე ფინანსური ინსტიტუტი, რომელიც შეუდგა “საადგილ-მამულო ფონდების” ფუნქციის განხორციელებას და ბანკის ფილიალების სახით დაიწყო ოპერირება. “საადგილ-მამულო ფონდების” საკუთრებაში მანამდე არსებული აქციები გადაეცა ბანკს, ხოლო შემდგომში გაცემული აქციების განთავსებაც მოხდა ასევე ბანკის კაპიტალში. ბანკმა, მისი მმართველობის სტრუქტურის წყალობით, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული მყარი პრინციპების საფუძველზე და მისი გამოცდილი და კვალიფიციური თანამშრომლების მეშვეობით ყოველთვის შეძლო მის წინაშე არსებული სირთულეების დაძლევა. ზირაათ ბანკმა გააფართოვა მისი მომსახურება, რათა გამხდარიყო “ყველა ჩვენთაგანის ბანკი” და დღემდე მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს ქვეყნის განვითარებაში. სხვა ქვეყნებთან სავაჭრო და ეკონომიკური ურთიერთობების გაუმჯობესების მიზნით, ზირაათ ბანკმა გახსნა არაერთი ფილიალი და შვილობილი ბანკი მთელი მსოფლიოს მასშტაბით. ზირაათ ბანკი არის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი და უძველესი ბანკი თურქეთში, რომლის კაპიტალის 100% თურქეთის რესპუბლიკის სახელმწიფო საკუთრებაა. მან მოიპოვა წამყვანი ბანკის სტატუსი, რომელმაც ძალიან დიდ წარმატებას მიაღწია საუკუნის განმავლობაში დაგროვებული ცოდნით და მისი მომსახურების ხარისხისა და ცოდნის საფუძველზე შექმნა დამატებითი ღირებულება საზოგადოებისთვის.

ვაჭრობის სფეროში თურქეთსა და საქართველოს შორის თანამშრომლობა და საქართველოში მოღვაწე თურქი ბიზნესმენებისთვის საბანკო მომსახურების გაწევის საჭიროება გახდა საფუძველი იმისა, რომ 1998 წელს თბილისში გახსნილიყო ზირაათ ბანკის თბილისის ფილიალი, რომელსაც 2013 წელს შეემატა ბათუმის სერვის-ცენტრი და 2016 წელს მარნეულის სერვის-ცენტრი. 2017 წლის 1 მაისიდან სს “ზირაათ ბანკი საქართველო” ოპერირებს, როგორც შვილობილი (სუბსიდიარი) ბანკი. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 39-ს.

ბანკის ჯგუფის სტრუქტურა

დამფუძნებელი	კუთვნილი წილი %	სათაო ოფისის მისამართი	საქმიანობის სფერო
თურქეთის რესპუბლიკის სს ზირაათ ბანკი	100%	დოღანზი, ათათურქის ბულვარი, N 8. ულუს, ანკარა	საბანკო საქმიანობა Banking activity ID: 1148-48/7 რეგისტრაციის თარიღი : 12/06/1937

2017 წლის სექტემბრიდან თურქეთის რესპუბლიკის სს ზირაათ ბანკის 100% წილის მფლობელია თურქეთის ქონების მართვის ფონდი, რომელიც ასევე 100% სახელმწიფოს კუთვნილება და სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული ინსტიტუტია. თურქეთის ქონების მართვის ფონდის შექმნის მიზანია განავითაროს და გაზარდოს თურქეთის სტრატეგიული ობიექტების ღირებულება და შესაბამისად, უზრუნველყოს თურქეთის საინვესტიციო ბაზარზე რესურსების მოზიდვა (<http://turkiyevarliikfonu.com>)

დამფუძნებელი	კუთვნილი წილი %	მისამართი	საქმიანობის სფერო	აქციონერი
სს თურქეთის ქონების მართვის ფონდი	100%	ანკარა	ქონების ფონდის მართვა	სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული ინსტიტუტი (სახელმწიფოს კუთვნილება)

სს ზირაათ ბანკი საქართველოს აქციონერთა კრებას წარმოადგენს თურქეთის რესპუბლიკის სს ზირაათ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო.

სს “ზირაათ ბანკი საქართველო”-ს ხედვაა, იყოს ბანკი, რომელიც არის სანდო და ხელმისაწვდომი როგორც საქართველოში, ასევე მთელს მსოფლიოში, რომელიც თითოეულ მომხმარებელს სთავაზობს ხარისხიან მომსახურებას, რომლისთვისაც მომხმარებელი და ადამიანური რესურსები წარმოადგენს ყველაზე ღირებულ აქტივს, ორგანიზაცია, რომელიც თავისი ძირძველი და მდიდარი ისტორიის გათვალისწინებით, მუდმივად ქმნის განსხვავებულ ფასეულობას და ამავე დროს კონკურენტებისათვის სამაგალითო ბანკია.

მშობელი ბანკის ხედვისა და მისიის გათვალისწინებით, ბანკის ხედვაა იყოს უნივერსალური, მაღალი საბაზრო ღირებულების მქონე ბანკი.

ბანკის მთავარი მიზანია დივერსიფიცირებული პროდუქტი შესთავაზოს როგორც კერძო ასევე სახელმწიფო სექტორს, მათი განვითარების სიმძლავრისა და კაპიტალის გათვალისწინებით, მაგრამ პირველი ხუთი წლის განმავლობაში ბანკის ძირითადი მიზანია არა მხოლოდ მოგების მაქსიმალურად გაზრდა, არამედ საოპერაციო და კაპიტალური დანახარჯების ამოღება და ჯანსაღი ფინანსური კოეფიციენტების შენარჩუნება.

კაპიტალის ზრდისა და ეკონომიკური ტენდენციების გათვალისწინებით, ბანკი უფრო მეტ ინვესტიციას განახორციელებს ქართულ ეკონომიკაში და გაზრდილი რესურსების საშუალებით შეძლებს დააკმაყოფილოს მომხმარებელთა დაჩქარებული მოთხოვნები.

გარდა ამისა, სახელმწიფო და ეროვნული ბანკის ფასიანი ქაღალდები ბანკებს საშუალებას აძლევს მართონ ვადიანობის ნაპრალი შესაბამისი ვადიანი ინსტრუმენტების განთავსებით 3 თვიდან 10 წლამდე პერიოდის მიხედვით.

კორპორატიულ დაკრედიტებაში არსებული გამოცდილების გათვალისწინებით, მომავალში ბანკი იურიდიული პირებისთვის ასევე განახორციელებს ინვესტირებას კომერციულ დაკრედიტებაში და შესთავაზებს მომხმარებელს კონკურენტულ საპროცენტო განაკვეთს არსებულ საბაზრო სიტუაციაში.

რისკის მართვის სტრატეგიის ფარგლებში აქტივების ფორმირებისას, ბანკი შეეცდება შეინარჩუნოს ლიკვიდურობის საკმარისი დონე, მართოს აქტივები და ვალდებულებები, უზრუნველყოფს დივერსიფიკაციის დონე ინდუსტრიის და კლიენტების მოთხოვნების შესაბამისად.

უპირველეს ყოვლისა, ბანკი ხელსაყრელი ფინანსური მომსახურების შეთავაზების გზით, გაიმყარებს ბაზარზე არსებულ პოზიციას და კონკურენციას გაუწევს საქართველოში არსებულ სხვა ბანკებს.

საბაზო კაპიტალის ზრდასთან ერთად, ახალი კლიენტების სახსრების მოზიდვის გზით, ბანკი გაზრდის მატერიალურ ბაზასაც, საპროცენტო განაკვეთსა და ვადიან დეპოზიტებზე მრავალფეროვანი არჩევანის შეთავაზება, ხელს შეუწყობს ფიზიკური და იურიდიული პირების ანგარიშებზე თანხების ზრდის სტიმულირებას.

ბანკი მონაწილეობას მიიღებს ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებასა და ქსელის ეფექტურობის განვითარებაში, რითაც გააძლიერებს თავის პოზიციას საქართველოს ფინანსურ ბაზარზე.

ბანკი მიზნად ისახავს მომხმარებელთა მომსახურების გაუმჯობესებას, თითოეულ კლიენტთან ინდივიდუალური მიდგომითა და სტანდარტული ტექნოლოგიების შერწყმით. ამგვარი სუბიექტური

მიდგომა თითოეული მომხმარებლისთვის მიმართ წარმოქმნის სტაბილურობის განცდას რაც არის საწინდარი უაღრესად ერთგულ მომხმარებელთა ბაზის ჩამოყალიბებისა.

ბანკი მიზნად ისახავს კიდევ უფრო გააფართოვოს მომხმარებელთა ბაზა, შესთავაზოს მათ პროდუქტების გაუმჯობესებული ასორტიმენტი და უზრუნველყოს მათთან გრძელვადიანი თანამშრომლობა.

სუბიექტის განვითარების გეგმები

მომდევნო 5 წლის განმავლობაში ბანკი მიზნად ისახავს სწრაფი და სტაბილური ზრდის მიღწევას, რომელიც ძირითადად გამოხატული იქნება საკრედიტო პორტფელის გაზრდითა და ქსელის გაფართოებით, მხედველობაში მიღებული იქნება ზრდასთან დაკავშირებული რისკები, სახედავადველო კაპიტალის მოთხოვნები, რეგულაციები, პროცედურები და ლიმიტები.

ბანკის სტრატეგიული მიზნები მომდევნო ხუთი წლის განმავლობაში ძირითადად ფოკუსირდება მაღალი ხარისხის აქტივებზე, ახალი პროდუქტებისა და ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე, ადამიანური რესურსებისა და ტექნიკური შესაძლებლობების გაძლიერებაზე, გონივრული საბანკო პრაქტიკის დაცვასა და რისკის მართვის პერსპექტივების გაძლიერებაზე. თუმცა უმთავრესი მიზანი არის კაპიტალის ადეკვატურობის შენარჩუნება, რომელიც საშუალებას მისცემს ბანკს აქტიურად განახორციელოს საბანკო საქმიანობა რისკის სტრატეგიის მიხედვით.

ეკონომიკაში კრიზისის შედეგად გამოწვეული დანაკარგების თავიდან აცილების მიზნით, ბანკი ინვესტირებას განახორციელებს სხვადასხვა სექტორსა და მრეწველობაში, ამიტომ დივერსიფიცირებული სექტორის დაფინანსება, ბანკს საშუალებას მისცემს მიიღოს მაქსიმალური მოგება მინიმალური შესაძლო დანაკარგით. აგრეთვე თურქეთთან და სხვა ქვეყნებთან იმპორტ/ექსპორტის მონაცემების გათვალისწინებით, ბანკი დააფინანსებს სხვადასხვა იმპორტიორ ან ექსპორტიორ კლიენტებს მათი ფინანსური მდგომარეობისა და განცხადების სათანადო ანალიზის საფუძველზე.

შემდგომი სტრატეგიული მიზანი წარმოადგენს ქართული ფინანსური ბაზრისათვის შესაბამისი ახალი პროდუქტების განვითარებას. ამჟამად ბაზარზე საკმაოდ მცირე ფინანსური ინსტრუმენტები არის ხელმისაწვდომი, მაგრამ ფორვარდებისა და სვოპის განვითარებით, ბანკი საშუალებას მისცემს კლიენტებს განათავსონ თავიანთი სახსრები ან გამოიყენონ მრავალფეროვანი პროდუქტები და მიიღონ მაღალი შემოსავალი ნაკლები რისკის ფასად. აქედან გამომდინარე, მრავალმხრივი პროდუქტების შეთავაზებით, ბანკი თავად უზრუნველყოფს მნიშვნელოვანი საბაზრო წილის მოპოვებას.

ბანკს სჭირდება სათანადო ტექნიკური ბაზა, რათა დივერსიფიცირებული პროდუქტი არა მარტო შესთავაზოს მომხმარებელს, არამედ შეინარჩუნოს მისი ფინანსური მდგომარეობა და მოამზადოს ანგარიშგება, რომელიც საშუალებას მისცემს მენეჯმენტს შეისწავლოს ოპერაციული და ფინანსური ინვესტიციების ხარისხი. ამისათვის, ბანკი აგრძელებს ინვესტიციას მისი ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის განვითარებაში, რათა შეინარჩუნოს მონაცემთა ბაზის უსაფრთხოება ეფექტური ინტეგრირებული სისტემის უზრუნველსაყოფად. სარეზერვო კოპირების სისტემა განთავსდება ქ. სტამბოლში, რომელიც უზრუნველყოფს ვრცელ ტევადობას და ინფორმაციის დაკარგვის დაბალ რისკს.

გარდა ამისა, ბანკი მიზნად ისახავს გახსნას ფილიალები და სერვის-ცენტრები საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში, რათა გააფართოვოს მომსახურების ქსელი და მოიპოვოს მნიშვნელოვანი საბაზრო წილი. საქართველოს ეკონომიკისათვის მათი მნიშვნელობის გათვალისწინებით, სერვის-

ცენტრებისთვის პოტენციური ლოკაციის ადგილი არის თბილისში - წერეთლის გამზირი, რუსთავი, ქუთაისი და ფოთი.

საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

2017 წლის 31 დეკემბრის აუდიტის დასკვნის მიხედვით, ბანკის ფინანსური მონაცემები შემდეგია: ზირაათ ბანკი საქართველოს მთლიანი აქტივები 2016 წლის ბოლოსთვის შეადგენდა 67,353,380 ლარს, ხოლო 2017 წლის ბოლოსთვის 93,650,135 ლარს, რაც 39 % -ით მეტია წინა წელთან შედარებით. ამასთანავე, ბანკის წმინდა საკრედიტო პორტფელი, 20 %-ით გაიზარდა 2016 წელთან შედარებით და 2017 წელს შეადგინა 17,917,715 ლარი. გაცვლითი კურსის ეფექტის გარეშე კი პორტფელის ზრდა მოხდა 22 %-ით. აღსანიშნავია პორტფელის ზრდა სასტუმროების და ტურიზმის სექტორში, მშენებლობის მიზნობრიობით გაცემულ სესხებზე, 2016 წელთან შედარებით 2 მლ-მდე. სასესხო პორტფელის ხარისხი 2017 წელსაც მაღალია, კერძოდ უიმედო სესხები შეადგენს მთლიანი პორტფელის 1%. ასევე აღსანიშნავია ინვესტიციის ზრდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებებში, 2016 წელთან შედარებით 11 მლნ ლარით. სულ ინვესტიციები სეზ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატებსა და ფინ. სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებებში გაზრდილია 56%, რაც გამოწვეულია კაპიტალის ზრდით.

ბანკის ვალდებულებები 2017 წელს შეადგენს 37%-ით მეტს (62,813,109 ლარი), 2016 წელთან შედარებით (45,700,420 ლარი). ზრდა ძირითადად გამოწვეულია კლიენტების ანგარიშებზე თანხების შენატანების ზრდით. კერძოდ, იურიდიული პირების მიმდინარე ანგარიშები გაზრდილია 73%-ით 2016 წელთან შედარებით და შეადგენს 32,230,817 ლარს. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის დეპოზიტორთა რაოდენობა შეადგენდა 11014-ს.

ბანკის მფლობელთა კაპიტალი, 2016 წელთან შედარებით გაზრდილია 15 მლნ ლარამდე და შეადგენს 30 მლ. ლარს. კაპიტალის ზრდის საჭიროება გამოწვეულია სეზის რეგულაციების შესაბამისად.

ზირაათ ბანკის 2017 წლის აუდიტირებული ფინანსური უწყისების მიხედვით, წმინდა მოგება შემცირებულია 27 %-ით, 2,027,835 ლარიდან 1,479,036 ლარამდე, თუმცა აღსანიშნავია წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ზრდა 9%-ით (2016 წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავალი შეადგენდა 2,803,056 ლარს, ხოლო 2017 -ის 3,058,388 ლარს). 2017 წლის მოგების შემცირება ძირითადად გამოწვეულია უცხოური ვალუტის ოპერაციებიდან შემოსავლის შემცირებით. 2,158,750 ლარიდან 1,799,643 ლარამდე.

ბანკის ფინანსური მაჩვენებლების ცხრილი იხ. ქვემოთ:

<i>ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
მთლიანი სესხები/ მთლიან აქტივებთან	19.60 %	22.50 %
მთლიანი სესხები/ დეპოზიტებთან	29.80 %	34.10 %
ვადაგადაცილებული სესხები/ მთლიან სესხებთან	0.70 %	0.61 %
ლიკვიდური აქტივები/ მთლიან აქტივებთან	76.00 %	69.09 %
უკუგება აქტივებზე (ROA)	2.00 %	2.77 %
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROE)	6.80 %	9.68 %
წმინდა საპროცენტო მარჟა	65.60 %	4.24 %
საოპერაციო ხარჯი/ საოპერაციო შემოსავალთან	66.80 %	64.00 %
მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები /მთლიანი საპროცენტო ხარჯთან	974.00%	1317.00 %

მთლიანი არასაპროცენტო შემოსავლები /მთლიანი არასაპროცენტო ხარჯი	71.20 %	84.40 %
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი (≥ 10.5 %)	50.32 %	42.04 %
ლიკვიდობის კოეფიციენტი	104.93 %	96.70 %

შენიშვნა: * ბანკის ფინანსური მაჩვენებლები წარმოდგენილია პილარ 3-ის ანგარიშგების მიხედვით, აუდიტირებულ მონაცემზე დაყრდნობით. გასათვალისწინებელი ის ფაქტი რომ პილარ 3-ის წლიურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ანალოგიური მაჩვენებლებში, ბანკის რეორგანიზაციის შესაბამისად (2017 წლის მაისი) მოგება-ზარალის მაჩვენებლების წლიურად გაანგარიშება მოხდა მიმდინარე წლის 01 მაისიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდზე არსებული მოგება-ზარალის მონაცემების მიხედვით. ხოლო აუდიტირებულ მონაცემში აღებულია 2017 წლის 12 თვის ჯამური მოგება-ზარალის მონაცემი.

რისკის სტრატეგია

სს „ზირაათ ბანკი საქართველოს“ რისკის სტრატეგია გამომდინარეობს ბანკის ბიზნეს სტრატეგიიდან, რომელიც გაწერილია 2019 წლამდე და განსაზღვრავს ბანკის ზრდის ტემპს, სასურველ ფინანსურ შედეგებს, დაკრედიტების სფეროების პრიორიტეტულობას, ბანკის შიდა სტრუქტურასა და დიზაინს. ბანკის ბიზნეს სტრატეგია გამყარებულია შესაბამისი შიდა პოლიტიკებითა და პროცედურებით.

ბანკი აღნიშნული პერიოდისათვის გეგმავს სტაბილურ და სწრაფ ზრდას, რომელიც ძირითადად გამოხატული იქნება საკრედიტო პორტფელის ზრდით. ბანკი აცნობიერებს სწრაფ ზრდის ტემპთან დაკავშირებულ რისკებს და ახდენს მათ მიტიგაციას, როგორც ჭარბი საზედამხედველო კაპიტალით ასევე პოლიტიკებით, პროცედურებითა და ლიმიტებით.

სს „ზირაათ ბანკი საქართველო“ ბაზარზე ოპერირებს 1998 წლიდან, 2001 წლიდან 2017 წლის 1 მაისამდე ოპერირებდა ფილიალის სტატუსით, ხოლო 2017 წლის 1 მაისიდან დღემდე კი დღევანდელი დასახელებით, ბანკი ძირითადად ორიენტირებულია თურქული და ისეთი, ქართული კომპანიების მომსახურებით, რომელთაც ბიზნეს კავშირები აქვთ თურქეთთან. თუმცა 2017 წელს ბანკის საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურა მნიშვნელოვნად შეიცვალა გახდა უფრო დივერსიფიცირებული. კერძოდ 2016 წელთან შედარებით მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი სასესხო პორტფელში დაფინანსებაუძრავი ქონების მენეჯმენტზე, სამშენებლო საქმიანობაზე, სამშენებლო მასალების მოპოვებაზე წარმოებასა და ვაჭრობაზე, სამომხმარებლო საქონლის წარმოებაზე, სასტუმროებსა და ტურიზმზე, წარმოებზე, ჯანდაცვასა და ტელეკომუნიკაციაზე. სს „ზირაათ ბანკი საქართველო“ დაკრედიტებას ახდენს როგორც საცალო კლიენტების სამომხმარებლო და სხვა მიზნებით, ასევე იურიდიულ კლიენტებზე. ბანკის რისკის სტრატეგიიდან გამომდინარე დაკრედიტების პოლიტიკა ეფუძნება მსესხებლების საკრედიტო შესაძლებლობების სიღრმისეულ ანალიზს და მკაცრი შერჩევის კრიტერიუმებს, რომელთა შესრულება და მისი მონიტორინგი მკაცრად ხორციელდება შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულების მიერ.

რისკის სტრატეგია გაცნობიერებულია ბანკის ყველა სტრუქტურული ერთეულების დონეზე და ბიზნეს სტრატეგიის გარდა გამოხატულია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკაში. მნიშვნელოვანია, რომ ბანკის რისკის სტრატეგიის განხორციელების აღსრულება ხდება ბანკის დირექტორატისა და შესაბამისი რისკზე პასუხისმგებელი ორგანოების მიმართ, ამ პროცესს კი ზედამხედველობას უწევს სათაო ოფისი.

რისკის მართვის ჩარჩო

რისკის მფლობელები

ბანკში რისკის მართვა სხვადასხვა დონეზე ხორციელდება, თითოეული რისკის მართვაში შესაბამისი პასუხისმგებელი ორგანო იღებს მონაწილეობას. იმ სტრუქტურული ერთეულების ჩამონათვალი და პასუხისმგებლობები, რომლებიც რისკის მართვაში მონაწილეობენ მიკრო დონეზე მოცემულია რისკების მართვის ორგანიზება და სტრუქტურის თავში. მნიშვნელოვანია, რომ ბანკში თითოეული რისკის კატეგორიის მართვა ხდება სხვადასხვა დონეზე, პირველი დონე არის უშუალოდ ის სტრუქტურული ქვედანაყოფები, რომელიც არიან კონკრეტული რისკის მფლობელები, მასშტაბური და მნიშვნელოვანი რისკების განხილვა შემდეგ ხდება კომიტეტის დონეზე, რომელიც საბოლოოდ გადადის დირექტორატისა და სათაო ოფისის დონეზე, რომელიც ახდენს მაკრო დონეზე რისკის მართვას.

რისკის კლასიფიკაცია

სს „ზირაათ ბანკი საქართველოს“ რისკების კლასიფიკაციას ახდენს ორ ძირითად მიმართულებად ფინანსური რისკი და არაფინანსური რისკი, თითოეული რისკის კლასის დახასიათება იხილეთ ქვემოთ:

ფინანსური რისკი

ფინანსური რისკები ურთიერთდამოკიდებულია მოცულობის, სტრუქტურისა და აქტივ პასივების ხარისხის ცვლილებაზე და ძირითადად ორიენტირებულია ბანკის სტრატეგიული გეგმების განხორციელების პროცესში, მისი საქმიანობიდან გამოწვეული რისკებზე, ბანკი ამ რისკს განიხილავს როგორც ფინანსური შედეგების მნიშვნელოვან განმსაზღვრელ ფაქტორს. ფინანსური რისკები იყოფა ორ ძირითად მიმართულებად:

- საბაზრო რისკი: ლიკვიდობის, საპროცენტო განაკვეთის, სავალუტო და ფასების ცვლილების რისკებად, თითოეულ კატეგორიას აქვს რამდენიმე ქვეკატეგორია და ბანკის ზომიდან და კომპლექსურობიდან გამომდინარე სრულად ფარავს იმ საბაზრო რისკებს, რომელთაც, შესაძლოა ზეგავლენა იქონიონ მის საქმიანობაზე.
- საკრედიტო რისკი: განისაზღვრება როგორც დეფოლტის რისკი და განიხილება ორ ჭრილში, მსესხებლის საკრედიტო რისკი - რომელიც შესაძლოა დადგეს მსესხებლების გადახდისუნარიანობის დაკარგვით; და კონტრაგენტების საკრედიტო რისკი - რომელიც შესაძლოა დადგეს კონტრაგენტის მიერ ბანკის მიმართ ვალდებულების შესრულების უუნარობის გამო.

არაფინანსური რისკი

არასაფინანსო რისკები არის ის ხარისხობრივი რისკები, რომელთა მიერ გამოწვეული ფინანსური ზარალის მოცულობის განსაზღვრა შეუძლებელია, ამ რისკების მართვას ბანკი ახდენს მუდმივად და რისკის მართვის პროცესი შესაბამისობაშია, როგორც საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან ასევე საერთაშორისო პრაქტიკასთან, ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ აღნიშნული რისკის მართვის პროცესი შეესაბამება ბანკის ზომასა და ოპერაციების კომპლექსურობას. არასაფინანსო რისკებში ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია არის ოპერაციული რისკი, რომლის მართვის პროცესშიც ხდება შიდა პროცესების, ადამიანური ფაქტორის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, იურიდიული და მარეგულირებელი რისკის იდენტიფიცირება, მონიტორინგი და მართვა. გარდა ზემოთხსენებულისა, ბანკი ასევე აღიარებს და მართავს რეპუტაციის სტრატეგიულ და გარე მოვლენების რისკებს.

რისკის მართვის პროცესი

ბანკი ხელმძღვანელობს სათაო ბანკის მიერ განსაზღვრული რისკის დონის ფარგლებში. სტრატეგიულ დონეზე განსაზღვრული რისკის დონისა და სტრატეგიული ბიზნეს გეგმის შესაბამისად, ბანკს განსაზღვრული აქვს შიდა პროცესები, რომლის მიხედვითაც ხდება რისკების მართვა, ვინაიდან ეს წამოადგენს ბანკის საქმიანობის ფუნდამენტურ ნაწილს და განუყოფელია პროცესების დაგეგმვისაგან. შესაბამისად რისკის მართვა ინტეგრირებულია ბანკის საქმიანობის ყველა დონეზე. ბანკისათვის რისკის მართვის მთავარი ამოცანაა რისკებისა და შემოსავლიანობის ოპტიმალური ერთობლიობის დაგეგმვა, ფინანსური სიძლიერის გარანტირება და ბიზნესის ზრდის მდგრადი ზრდის მხარდაჭერა. რისკის მართვის პროცესი იყოფა ხუთ ძირითად ეტაპად:

- **იდენტიფიცირება:** რისკების განსაზღვრა ბანკის სტრატეგიიდან გამომდინარე, მათ მიმართ ტოლერანტობის დადგენა და რისკის მფლობელის განსაზღვრა;
- **შეფასება:** პროცესის, ანგარიშგებისა და შეფასების სტანდარტების მეთოდოლოგიის განსაზღვრა;
- **კონტროლი:** ოპერაციებისა და რისკების ლიმიტების დაცვის მონიტორინგი, ზარალის კონტროლი და მისი ადრეულ ეტაპზე შეტყობინება;
- **ანგარიშგება:** რისკის გაწვევის შედეგების, სენსიტიურობისა და ძირითადი რისკების ინდიკატორების ინტერპრეტირება და ანგარიშგება;
- **მართვა:** ბანკის რისკების ყველა მიმართულების მიმოხილვა და კონტროლი, რისკის დონისა და შემოსავლიანობის ოპტიმალური ბალანსის პოვნა, რისკის მართვის პრაქტიკის კონტროლი, ბიზნეს გარემოსთან და სტრატეგიულ გეგმებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

რისკის აპეტიტი

დაინტერესებული მხარეები

სს „ზირაათ ბანკი საქართველოს“ ბიზნეს სტრატეგია, რომელიც განისაზღვრება სათაო ბანკის მიერ, არის მისი რისკის სტრატეგიისა და რისკის აპეტიტის ძირითადი განმსაზღვრელი ფაქტორი. რისკის აპეტიტის განსაზღვრა ხდება სათაო ბანკის მიერ ბანკის რისკის მართვის ჩარჩოსა და საქართველოში არსებული საკანონმდებლო მოთხოვნების შესაბამისად.

ფილიალის რისკის აპეტიტის შესაბამისად ოპერირებას, ყოველდღიურ ზედამხედველობას უწევს ბანკის დირექტორატი, რომელიც შესაბამისი რისკების მფლობელი ქვედანაყოფებისაგან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე აფასებს რამდენად ახლოსაა ბანკი დაწესებულ ლიმიტებთან და ამა თუ იმ მიმართულებით რა დამატებითი მოცულობის რისკის აღება შესაძლებელი.

რისკის აპეტიტი არის გზამკვლევი ბანკის ყველა დონის მენეჯერისათვის იმისათვის რათა იმოქმედონ რისკის სტრატეგიის შესაბამისად. რისკის აპეტიტი გამოხატულია ლიმიტებით, რაც საშუალებას იძლევა, გადაწყვეტილების მიღებისას მმართველობის ყოველმა რგოლმა, წინასწარ გაანალიზოს და შეაფასოს საკუთარი საქმიანობა და ის, თუ რამდენად შესაბამისობაშია კონკრეტული გადაწყვეტილება ბანკის რისკის აღების სურვილთან.

რისკის აპეტიტი დაინტერესებულ მხარეებს ეხმარება, ბანკისათვის მიუღებლად მაღალი რისკის, თავიდან არიდებაში და მაღალი რისკის იდენტიფიცირებაში მისი გაჩენის საწყის ეტაპზე, რაც უზრუნველყოფს ბანკის მიერ მოუღდნელი რისკის თავიდან აცილებასა და არსებული რისკის დროულად მართვას.

ბანკის რისკის აპეტიტი განკუთვნილია დირექტორატისათვის, ყველა დონის მენეჯმენტისათვის, თანამშრომელთათვის, სარეიტინგო კომპანიებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის, რათა გაიგონ ბანკის დამოკიდებულება მთლიანად რისკის აღებასთან დაკავშირებით და ლიმიტების საშუალებით დაინახონ თითოეული რისკისათვის მაქსიმალური მისაღები დონე.

რისკის აპეტიტის განმსაზღვრელი ფაქტორები

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ზირაათ ბანკი საქართველოს რისკის აპეტიტის მთავარი განმსაზღვრელი ფაქტორი არის მისი ბიზნეს სტრატეგია, საიდანაც ასევე გამომდინარეობს ბანკის რისკის სტრატეგია, რომელიც თავის მხრივ წარმოადგენს ბანკის რისკის აპეტიტის ერთ-ერთ წყაროს. გარდა ამისა რისკის მადის განსაზღვრისას მხედველობაში მიიღება სხვა გარე და შიდა ფაქტორები, მიმდინარე მდგომარეობა და ბანკის სამომავლო მოლოდინები, ფაქტორები რომელიც მოქმედებს რისკის აპეტიტის განსაზღვრაზე შემდეგია:

- ზირაათ ბანკი საქართველოს მიმდინარე კაპიტალის მდგომარეობა;
- რისკის მიმდინარე პროფილი და მენეჯმენტისათვის დაწესებული მიმდინარე ლიმიტები;
- საქართველოში არსებული მიმდინარე ეკონომიკური მდგომარეობა და ბანკის მოლოდინები/პროგნოზები მასთან მიმართებაში;
- სექტორში არსებული კონკურენტული გარემო და ბანკის მოლოდინი საბანკო სფეროს განვითარებასთან დაკავშირებით;
- ბანკში, წინა პერიოდებში, მომხდარი მოვლენები, რისკები, რომელიც დადგა და მათი მართვის გამოცდილება;
- საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნები;
- საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოთხოვნილი მინიმალური კოვენანტები;
- საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოთხოვნილი შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესი.

ლიმიტები

ზირაათ ბანკი საქართველოს ლიმიტები განისაზღვრება მისი რისკის აპეტიტის, რისკის სტრატეგიისა და ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად, ბანკში არსებული ლიმიტები ასევე შესაბამისობაშია საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან და თავმოყრილია ლიმიტების პოლიტიკაში, რომელსაც სათაო ბანკთან შეთანხმებით ადგენს რისკის მართვის კომიტეტი და საკრედიტო კომიტეტი.

რისკის აპეტიტის ფარგლებში განსაზღვრული ლიმიტები

კოეფიციენტის აღწერა	ლიმიტი
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	≥ 10%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	≥ 13%
ერთი ინსაიდერის კოეფიციენტი	≤ 5%
ყველა ინსაიდერის კოეფიციენტი	≤ 20%
ერთი აუტსაიდერის კოეფიციენტი	≤ 15%
ურთიერთდაკავშირებულ მსესხებელთა კოეფიციენტი	≤ 20%
მსხვილი სესხების კოეფიციენტი	≤ 200%
საბლანკო სესხების კოეფიციენტი	≤ 25%
საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტი	≥ 32%
საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტი	≤ 40%
ქონებრივი ინვესტიციების კოეფიციენტი	≤ 40%
კრეპსითი საერთო ღია სავალუტო პოზიცია	-20% ≤ X ≤ 20%

მატერიალური რისკების განსაზღვრა და გაანგარიშების მეთოდოლოგია

- **საკრედიტო რისკი**

საკრედიტო რისკი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია საქართველოს საბანკო-საფინანსო სექტორში, როგორც მოცულობით ასევე მნიშვნელობით. საკრედიტო რისკის მიტიგაციისათვის ზირაათ ბანკი საქართველო იყენებს, როგორც შიდა პოლიტიკებს და პროცედურებს, ასევე კლიენტთა სესხების უზრუნველყოფების ჯანსაღ შეფასებას, ამასთანავე აღნიშნული რისკისათვის ბანკს აქვს საკმარისი კაპიტალი, რათა გადაფაროს ამ რისკისაგან გამოწვეული შესაძლო ზარალები და ამასთან, არ დააზიანოს საკუთარი ოპერაციები და იმიჯი. კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის ბანკი საკრედიტო რისკის კალკულაციას ახორციელებს „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნების შესახებ დებულებაში“ მოცემული სტანდარტიზებული მიდგომის შესაბამისად. აღნიშნული მეთოდოლოგია ბანკს წარდგენილი აქვს საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ანგარიშგება ხდება „რისკის პოზიციების იდენტიფიცირებისა და კლასიფიცირების პოლიტიკის“ შესაბამისად, გარდა ამისა, ბანკი იყენებს სებ-თან შეთანხმებულ საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტების საკრედიტო რეიტინგებს.

- **საბალანსო ელემენტები**

როგორც ზემოთაა ნათქვამი ბანკი საკრედიტო რისკის შეფასებისას იყენებს სტანდარტიზებულ მიდგომას და „აქტივების იდენტიფიცირება და კლასიფიცირების პოლიტიკას“, რომლის ფარგლებშიც საბალანსო ელემენტების კლასიფიცირება ხდება მათი იდენტიფიცირების შემდეგ, მნიშვნელოვანია, რომ ბანკის მიდგომიდან და მარეგულირებლის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, იდენტიფიცირებული აქტივები პირველ რიგში მოწმდება უფრო მაღალი რისკის კატეგორიებზე, რომელიც რეგულაციისა და კაპიტალის ადეკვატურობის ანგარიშგების შესაბამისად, წარმოადგენს მაღალი საზედამხედველო რისკის კატეგორიასა და ვადაგადაცილებულ სესხებს. იმ შემთხვევაში თუ აქტივი არ მიეკუთვნება აღნიშნულ ორ კატეგორიას, შემდეგ ხდება მისი მიკუთვნება სხვა კლასებისათვის. ბანკი ანგარიშგების პროცესში აქტიურად იყენებს საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტების საკრედიტო რეიტინგებს და ამ რეიტინგებზე დაყრდნობით ახდენს კომერციული ბანკების მიმართ მოთხოვნებისათვის რისკის წონის მინიჭებას. მნიშვნელოვანია, რომ კაპიტალის საჭირო მოცულობის გამოსათვლელად, საკრედიტო რისკისათვის, ბანკი იყენებს მსგავს მეთოდოლოგიას პილარ 1-ში და პილარ 2-ში, შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესში ამ კუთხით არის მხოლოდ ერთი განსხვავება. „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნების შესახებ დებულებაში“ და ბანკის „რისკის პოზიციების იდენტიფიცირებისა და კლასიფიცირების პოლიტიკაში“ საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სახსრებს უცხოურ ვალუტაში მინიჭებული აქვს 100%-იანი რისკის წონა, რაც გამომდინარეობს ბაზელის დედანი დოკუმენტიდან და ქვეყნის საკრედიტო რეიტინგიდან, მიუხედავად ამისა, ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით და ზირაათ ბანკი საქართველოს შეხედულებით, საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული სახსრები არ არის საკრედიტო რისკის მატარებელი მიუხედავად იმისა, თუ რომელ ვალუტაშია აღნიშნული პოზიცია დენომინირებული, შესაბამისად პილარ 2-ს მიზნებისათვის საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული სახსრები, როგორც ეროვნულ ასევე უცხოურ ვალუტაში, შეიწონება 0%-ით. კალკულაციის შედეგები შეგიძლიათ იხილოთ ამავე დოკუმენტის კაპიტალის გაანგარიშების თავში.

- **გარესაბალანსო ელემენტები**

ზირაათ ბანკი საქართველოსგარესაბალანსო ელემენტებისათვის საკრედიტო რისკის კალკულაციას ახდენს საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარდგენილი და დამტკიცებული „რისკის პოზიციების იდენტიფიცირებისა და კლასიფიცირების პოლიტიკის“ შესაბამისად. მნიშვნელოვანი გარესაბალანსო ვალდებულებათა ჯგუფები რომელიც გააჩნია ბანკს შემდეგია:

- შესრულების გარანტია
- საავანსო გარანტია
- საბაჟო გარანტია

რომელთათვისაც კრედიტ კონვერსიის ფაქტორები შეადგენს 100%-ს, 50%-ს და 20%-ს შესაბამისად, გარდა ამისა ბანკს აქვს გაცემული სესხების აუთენტიკაციის ნაწილები რომელთაც იგი ანიჭებს 50%-იან კრედიტ კონვერსიის ფაქტორს საქართველოს ეროვნული ბანკის რეკომენდაციის შესაბამისად.

• კონტრაგენტებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი

ზირაათ ბანკი საქართველოს ამ ეტაპზე, არ აქვს სავალუტო ან საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტები, სვოპები და ფორვარდები, შესაბამისად მის ხელთ არსებული ინსტრუმენტები არ შეიცავს კონტრაგენტებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, როგორც იგი განსაზღვრულია კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებისა და ანგარიშების ფარგლებში. მიუხედავად კონტრაგენტებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის, ამ ეტაპზე, არ არსებობს, აღნიშნული რისკის შეფასების მეთოდოლოგია აღწერილია რისკის პოზიციების იდენტიფიცირებისა და კლასიფიცირების პოლიტიკაში და ასეთის არსებობის შემთხვევაში ბანკი დაუბრკოლებლად შეძლებს მის იდენტიფიცირებასა და კლასიფიკაციას

• სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი (CICR)

სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის იდენტიფიცირებასა და კლასიფიკაციას ბანკი ახდენს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებული, სს „ზირაათ ბანკი საქართველოს“ რისკის პოზიციების იდენტიფიცირებისა და კლასიფიცირების შესაბამისად.

• საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი, რომელიც ასევე მნიშვნელოვანი რისკია საბანკო-საფინანსო სექტორში, ზირაათ ბანკი საქართველოს მიერ აღიქმება, როგორც შესაძლო ზარალები ვალუტის კურსისა და საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებიდან. ქვეყანაში აქტიური საფონდო ბაზრის არ არსებობის, ბანკის მარტივი ბიზნეს მოდელისა და ოპერაციების გამო, საპროცენტო რისკის გათვალისწინება არ ხდება პილარ 1-ს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გამოთვლისას. პილარ 1 ითვალისწინებს მხოლოდ სავალუტო რისკს, რომელიც თავის მხრივ შემოიფარგლება კრეზითი ღია სავალუტო რისკის პოზიციით. აღნიშნული რისკისათვის, ბანკი იკავებს შესაბამის კაპიტალის მოცულობას, რათა არ შეექმნას პრობლემა ამ რისკისაგან გამოწვეული შესაძლო ზარალების დაფარვისას, გარდა ამისა, ბანკი ყოველდღიურად აკონტროლებს კრეზითი ღია სავალუტო პოზიციის მაჩვენებელს რისკის აპეტიტისა და სეზ-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ლიმიტთან მიმართებაში. პილარ 2-ის, საბაზრო რისკის გამოთვლაში მონაწილეობს, როგორც სავალუტო ასევე საპროცენტო რისკი. მათი კალკულაციები შემდეგია:

- სავალუტო რისკი: გამოითვლება ისევე, როგორც პილარ 1-ში და შემოიფარგლება კრეზითი ღია სავალუტო პოზიციით
- საპროცენტო განაკვეთის რისკი პილარ 2-ს მინიმალური კაპიტალის გაანგარიშებაში გამოითვლება ბანკის 1 წლიანი საპროცენტო ნაპრაღის საპროცენტო განაკვეთების რისკის პოზიციის 2%-ით, იმ დაშვებით, რომ ბანკს მოუწევს აღნიშნული ცვლილების შემთხვევაში მიღებული მთლიანი ზარაღის კაპიტალით გადაფარვა.

• საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი, კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი რისკია, რომელსაც ზირაათ ბანკი საქართველო მიიჩნევს მატერიალურად. მისი იდენტიფიცირების, გაზომვისა და მართვის მეთოდოლოგია

გაწერილია ბანკის რისკის მართვასთან დაკავშირებულ დოკუმენტებში. მნიშვნელოვანია, რომ საოპერაციო რისკი, სტანდარტიზებული მიდგომით, კაპიტალის ადეკვატურობის გაანგარიშებისას მნიშვნელოვან როლს თამაშობს აღნიშნული რისკის გამოთვლა.

კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებლების კალკულაციისას, ხდება საბაზისო ინდიკატორის მეთოდით, ანიშნული მეთოდოლოგია აღწერილია „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნების შესახებ დებულებაში“ და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოწოდებულ ინსტრუქციაში, ზირაათ ბანკი საქართველოს, საქართველოს ეროვნულ ბანკში აქვს გაკეთებული განაცხადი საბაზისო ინდიკატორის მეთოდის გამოყენებასთან დაკავშირებით და აქვს მარეგულირებელისაგან მიღებული ოფიციალური თანხმობა.

საოპერაციო რისკების გაანგარიშება იდენტურია პილარ 1-სა და პილარ 2-ს მიზნებისათვის. კალკულაციის შედეგები იხილეთ ამ დოკუმენტის შესაბამის თავში.

- **ქვეყნის რისკი**

ზირაათ ბანკი საქართველოს საკუთარი საქმიანობის მნიშვნელოვან ნაწილს უკავშირებს თურქეთის მოქალაქეებს და თურქეთის სახელმწიფოს იურისდიქციაში დაფუძნებულ იურიდიულ პირებს ან/და ისეთ იურიდიულ და ფიზიკურ პირებს რომელიც ბიზნეს საქმიანობას ეწევიან თურქეთის ტერიტორიაზე ან/და იურისდიქციაში. ბანკის ფორმატი თავისთავად შეიცავს ქვეყნის რისკს, ვინაიდან იგი არის თურქული ბანკის წარმომადგენლობითი ოფისი საქართველოში. თურქეთში პოლიტიკური ვითარების დაძაბვამ, რომელმაც შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს ეკონომიკურ ვითარებაზე, საქართველოსა და თურქეთს შორის დიპლომატიური ურთიერთობების გაუარესებამ, საბაჟო განაკვეთების ზრდამ ან კვოტების შემოღებამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს ბანკის კლიენტების ფინანსურ მდგომარეობაზე, რაც შესაბამისად, ზეგავლენას მოახდენს ბანკის მომგებიანობაზეც. ვინაიდან აღნიშნული რისკის დადგომის ალბათობა ძალიან მცირეა, ხოლო მისი ზუსტი ან მიახლოებითი შედეგების გამოთვლა შეუძლებელი, ზირაათ ბანკი საქართველო ამ რისკისაგან გამოწვეული შესაძლო ზარალის გადასაფარად დამატებით დაიკავებს რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების 1%-ს.

- **ჯგუფის რისკი**

სს „ზირაათ ბანკი საქართველო“ არის თურქული სს „ზირაათ ბანკის“ ჯგუფის წევრი, სათაო ბანკის შესაბამისი სამსახური ასრულებს მისი სამეთვალყურეო საბჭოს მოვალეობას და ბანკის სტრატეგია განისაზღვრება მშობელი ბანკის მიერ. ბანკის ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციის კონსოლიდაცია ხდება სათაო ბანკის მიერ. ბანკის ფინანსურ სტაბილურობას, მისი კაპიტალის ოდენობას, გრძელვადიან და მოკლევადიან დაფინანსებას განსაზღვრავს სწორედ დედა ბანკი. მნიშვნელოვანია, რომ დედა ბანკის საკრედიტო რეიტინგი არის BB+ ფიჭის შეფასებით და Ba2 მუდის შეფასებით, რაც უკეთესია საქართველოს სუვერენულ რეიტინგზე. ზირაათ ბანკი საქართველო შესაძლოა დადგეს ფინანსური სირთულეების წინაშე იმ შემთხვევაში თუ სათაო ბანკს შეექმნება ფინანსური სირთულეები, თუმცა იმის გათვალისწინებით, რომ ზირაათ ბანკი საქართველო, საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სახსრებს აფასებს როგორც ნულოვან საკრედიტო რისკს, სს „ზირაათ ბანკი“ (სათაო ბანკი) ასევე არის ნულოვანი საკრედიტო რისკის მატარებელი. გარდა აღნიშნულისა, თუ მხედველობაში მივიღებთ ბანკის ბიზნესის მოცულობას იგი იმდენად მცირეა სათაო ბანკთან შეადრებით, რომ ფინანსური სირთულეების შემთხვევაში დედა ბანკი ვერ გამოიყენებს ბანკის ფინანსურ კეთილდღეობას საკუთარი ფინანსური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად. ზემოთ მოყვანილი არგუმენტაციაზე დაყრდნობით ზირაათ ბანკისაქართველო მფლობელობით რისკს აღიარებს როგორც ნულოვანს.

- **ბიზნეს სტრატეგიის რისკი**

ზირაათ ბანკი საქართველო, ბიზნეს (სტრატეგიის) რისკად აღიქვამს რისკს, რომელიც დაკავშირებულია კაპიტალის ან შემოსავლების შემცირებასთან, რაც შესაძლებელია გამოწვეული იყოს არასწორი დაგეგმვით, მცდარი სტრატეგიით, ბიზნეს მოდელის გარემოსთან შეუსაბამობით და არასწორი ბიზნეს გადაწყვეტილებებით. ბანკი ახდენს აღნიშნული რისკისათვის, როგორც რაოდენობრივ ასევე ხარისხობრივ მონიტორინგს, ხდება კონტროლი იმისა თუ რამდენად ახლოს არის ფაქტიური მაჩვენებლების ცდომილება ბიუჯეტიდან, საიდანაც დგინდება რამდენად შეასრულა ბანკმა დაგეგმილი ფინანსური ამოცანები, გარდა ამისა ხარისხობრივად ბანკი აანალიზებს საკუთარ პოზიციებს და რამდენად შეესაბამება მისი საქმიანობა მის სტრატეგიასა და გეგმებს. აღნიშნული რისკის გამოთვლას ბანკი ახორციელებს ცვლადი მარჟის ვოლატულობისმიდგომით რომელიც ეფუძება VaR მოდელს.

ბანკი ბიზნეს რისკს განიხილავს როგორც რისკს, რომელიც გამოწვეულია მომგებიანობის ცვლილებით, რომელზეც გავლენას ახდენს შემოსავლების და ხარჯების სტრუქტურა. აღნიშნული რისკის გასაზომად ხდება შემდეგი ნაბიჯების გადადგმა:

- მოგება ზარალის უწყისის კომპონენტების იდენტიფიცირება როგორც შესრულებული ასევე ბიუჯეტირებული მონაცემების კუთხით და მათ საფუძველზე შემდეგი ფაქტორების გამოვლენა : გროს მოგება (GI); პერსონალური ხარჯები (PC); სხვა საოპერაციო ხარჯები (OO)
- აღნიშნული ფაქტორების ანალიზი ისტორიულ ჭრილში (ფაქტიური მონაცემების ბიუჯეტირებულთან შეპირისპირება);
- ფაქტიური და ბიუჯეტირებული შემოსავლებისა და ხარჯების შესარებითი სხვაობების ისტორიული ცვალებადობის კალკულაცია;
- 99%-იანი ნდობის დონის გათვალისწინებით შიდა კაპიტალის გამოანგარიშება იმ დაშვებით რომ ფაქტიური და ბიუჯეტირებული მონაცემების მარჟა მოცემულია „ნორმალური განაწილებით“.

შედეგების შეჯამება იხილეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილში.

ბიზნეს რისკის გამოთვლით მიღებული შედეგები

<i>ნდობის დონე</i>	<i>99.00 %</i>
<i>ნდობის მულტიპლიკატორი</i>	<i>2.33</i>
<i>ბიზნეს მარჟის შედარებითი VAR-ი</i>	<i>34.96 %</i>
<i>VAR</i>	<i>568.110</i>
<i>კაპიტალის % რომლითაც უნდა დაიფაროს მოგების დანაკარგი</i>	<i>50%</i>
<i>ICAAP კაპიტალი</i>	<i>284.055</i>
<i>რისკით შეწონილი აქტივები</i>	<i>2.705.286</i>

კონცენტრაციის რისკი

კონცენტრაციის რისკის დათვლა ხდება ორი მიმართულებით, პირველი არის სახელობითი კონცენტრაცია, რომელიც ითვლება ტოპ 100 მსესხებლის რისკის პოზიციებიდან HHI-ს (ჰერფინდალ-ჰირშმანის ინდექსი) დახმარებით, ხოლო მეორე არის სექტორული კონცენტრაცია, რომელიც ითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი სექტორების დასახელებების მიხედვით,

სექტორული ანგარიშგების ფორმიდან თითოეულ ბიზნეს სექტორში არსებული სექტორის მიხედვით. გაანგარიშებაში ასევე მონაწილეობს საცალო სესხები და სექტორად ითვლება თითოეული საცალო პროდუქტის ტიპი ანგარიშგებიდან (სამომხმარებლო სესხები, იპოთეკური სესხები).

სექტორული კონცენტრაციის შემთხვევაში, ზირაათ ბანკი საქართველოს მაჩვენებელია აღემატება მინიმალურ ზღვარს (12%-ს) და შეადგენს 7.5%, რომელიც მიესადაგება 0%-იან კაპიტალის მულტიპლიკატორს. კაპიტალის მულტიპლიკატორის გამრავლება ხდება პილარ ერთის ფარგლებში საკრედიტო რისკის მატარებელი რისკის პოზიციებისათვის საჭირო კაპიტალის მოცულობაზე. აღნიშნული რისკის პოზიციებია მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ, მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ, მოთხოვნები საცალო კლიენტების მიმართ, გარესაბაღანსო ელემენტები და სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის მატარებელი ელემენტები).

სახელობითი კონცენტრაციის შემთხვევაში HHI-ს მნიშვნელობა შეადგენს 1,43%-ს, რომელიც არის მე-5 და მე-6 ბიჯს შორის (1.2%-დან 2.4%-მდე).

გაანგარიშება ხდება შემდეგნაირად:

- 1) პირველ ეტაპზე ხდება ბანკის ტოპ 100 მსესხებლის მიმართ მოთხოვნების გაანალიზება, და TOP 100 რეპორტიდან მათი გამოცალკევება სამუშაოდ მოსახერხებელ ფორმატში, კლიენტთა დავალიანებად ითვლება როგორც მათი საბაღანსო ასევე გარესაბაღანსო ვალდებულებები მთლიანად.
- 2) მონაცემების გამოყოფის შემდეგ ბანკი გამოიანგარიშებს თითოეული მსესხებელთა (გარანტიის მქონე) ჯგუფის წილს უმსხვილეს 100 მოთხოვნაში.
- 3) წილის გამოანგარიშების შემდეგ ხდება, სეზ-ის ინსტრუქციის შესაბამისად, Hirfindel-Hiershman Index ინდექსის გაანგარიშება. მიღებული შედეგი უტოლდება 1,43-ს.
- 4) ინსტრუქციის შესაბამისად, ქვემომდებარე ცხრილიდან ხდება 1,43-ს შესატყვისი მულტიპლიკატორის დადგენა:

ცხრილი - Hirfindel-Hiershman Index სახელობითი კონცენტრაციისთვის

სახელობითი კონცენტრაცია (HHI)	კაპიტალის მულტიპლიკატორი
0.10	0.00%
0.15	1.70%
0.30	7.40%
0.60	15.40%
1.20	26.60%
2.40	60.20%
4.80	129.00%
9.60	247.90%
≥42.80	1071.20%

ვინაიდან, მაჩვენებელი ნაკლებია 2,4-ზე და მეტია 1.2-ზე, აიღება 26,60%-სა და 60,20%-ს შორის მულტიპლიკატორი;

ბოლო ეტაპზე, იმისათვის რათა გამოვიანგარიშოთ კაპიტალის მულტიპლიკატორი, ვიღებთ წრფივი ინტრაპოლაციის მეთოდს. რის საფუძველზეც შედეგი გამოდის 33%.

ლიკვიდობის რისკი

სს „ზირაათ ბანკი საქართველო“, ისევე როგორც ბაზარზე არსებული ნებისმიერი ფინანსური ინსტიტუტი, დგას ლიკვიდობის რისკის წინაშე, ბანკისათვის ეს რისკი არის ერთერთი უმსხვილესი. ლიკვიდობის რისკი გულისხმობს, რომ ბაზარზე შექმნილი ვითარებიდან და ბანკის აქტივ-პასივების საბალანსო პოზიციიდან გამომდინარე იგი ვეღარ შეძლებს დროულად ვალდებულებების გასტუმრებას ფულადი სახსრების უკმარისობის გამო. ასეთი მოვლენის დადგომის რისკის შემთხვევაში, ბანკი იძულებული იქნება დაჩქარებული ტემპებით მოიხილოს სახსრები, რაც თავის მხრივ, გამოიწვევს მიღებული სახსრების მაღალ ხარჯიანობას. აღნიშნული უარყოფითად იმოქმედებს როგორც ბანკის მომგებიანობაზე, ასევე მის რეპუტაციასა და სანდოობის დონეზე. ლიკვიდობის რისკი მიეკუთვნება რისკის იმ კატეგორიას რომლის დაზღვევაც შეუძლებელია კაპიტალით, მიუხედავად იმისა, რომ ბანკის ფინანსური სტრუქტურული რისკიანობა (ე.წ. ლევერიჯი) ზეგავლენას ახდენს დამატებითი სახსრების მოძიების პროცესის გამარტივებასა და გაიაფებაზე. საპირწონედ ლიკვიდობის რისკის მიტიგაცია ხდება ბანკში არსებული პროცედურებით, პოლიტიკებით, ლიმიტებითა და ყოველდღიური მენეჯმენტით, რომელიც შესაბამისობაშია ბანკის რისკის აპეტიტთან, რისკის სტრატეგიასთან და ბიზნეს სტრატეგიასთან. ბანკი ლიკვიდობის რისკს მართავს ყოველდღიურად და ახდენს საკუთარი ლიკვიდობის პოზიციის ანგარიშგებას საქართველოს ეროვნულ ბანკში LCR ფორმის სახით, ყოველდღიურად, ანგარიშგება შესაბამისობაშია ბაზელ 3-ის მოთხოვნებთან. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ლიკვიდური აქტივები აღემატება მის მთლიან ვალდებულებებს და ლიკვიდობის კოეფიციენტი 65% შეადგენს მაშინ როცა საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად ეს მაჩვენებელი არ უნდა იყოს 30%-ზე ნაკლები.

კაპიტალის ადეკვატურობა

ასევე, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2013 წლის 28 ოქტომბრის ბრძანება N100/04-ით განსაზღვრული კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების თანახმად, რომელიც ეფუძნება „საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის“ კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩოს:

- ბანკს გათვალისწინებული აქვს სამართლებრივი მოთხოვნები და რეკომენდაციები ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის შექმნისას და აღწერისას;
- ბანკს დანერგილი აქვს ეფექტიანი და ყოვლისმომცველი სტრატეგია და პროცესები, რითაც ის მუდმივად ინარჩუნებს შიდა კაპიტალის საკმარის ოდენობას, რომელიც ადეკვატური იქნება ყველა მნიშვნელოვანი რისკის დასაფარავად, მათ შორის, საბაზრო, საპროცენტო, ლიკვიდობის, სტრატეგიული, რეპუტაციის რისკები და სხვა;
- ბანკში ხორციელდება აღნიშნული სტრატეგიებისა და პროცესების რეგულარულად გადახედვა, რათა უზრუნველყოფილ იქნას მათი ყოვლისმომცველობა და ბანკის საქმიანობის მასშტაბებსა და კომპლექსურობასთან შესაბამისობა.